

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICARE A COMISIEI

Orientări pentru ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii

(2023/C 107/01)

CUPRINS

	<i>Pagina</i>
PARTEA I DISPOZIȚII COMUNE.....	3
Capitolul 1	3
1. INTRODUCERE.....	3
Capitolul 2	4
2. DOMENIUL DE APLICARE, OBLIGAȚIA DE NOTIFICARE ȘI DEFINIȚII	4
2.1. Domeniul de aplicare al prezentelor orientări și efectul FEAMPA	4
2.1.1. Domeniul de aplicare	4
2.1.2. Ajutoare pentru alte măsuri	5
2.1.3. Efectul Regulamentului (UE) 2021/1139	5
2.2. Instrumente de ajutor de stat orizontale și de alt tip aplicabile în sectorul pescuitului și acvaculturii	6
2.3. Ajutoare pentru categoriile de măsuri care intră sub incidența regulamentelor privind exceptările pe categorii	7
2.4. Obligația de notificare	8
2.5. Definiții	9
Capitolul 3	11
3. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 107 ALINEATUL (3) LITERA (C) DIN TFUE.....	11
3.1. Prima condiție: ajutorul facilitează dezvoltarea unei activități economice	12
3.1.1. Activitatea economică care beneficiază de ajutor	12
3.1.2. Efectul stimulativ	12
3.1.3. Absența încălcării vreunei dispoziții relevante din dreptul Uniunii	14
3.2. A doua condiție: ajutorul nu are un impact negativ asupra condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun	15
3.2.1. Necesitatea intervenției statului	15
3.2.2. Caracterul adecvat al ajutorului	16

3.2.3. Proportionalitatea ajutorului	16
3.2.4. Transparență	19
3.2.5. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale ...	20
3.2.6. Punerea în balanță a efectelor pozitive și negative ale ajutorului (testul comparativ)	22
PARTEA II CATEGORIILE DE AJUTOARE	25
Capitolul 1	25
1. AJUTOARE PENTRU GESTIONAREA RISCURILOR ȘI A CRIZELOR	25
1.1. Ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de dezastre naturale sau de evenimente extraordinare	25
1.2. Ajutoare pentru repararea pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural	27
1.3. Ajutoare pentru acoperirea costurilor aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură și a costurilor aferente infestărilor cu specii alogene invazive, precum și ajutoare pentru repararea pagubelor cauzate de respectivele boli ale animalelor și infestări	29
1.4. Ajutoare destinate reparării pagubelor provocate de animale protejate	31
1.5. Ajutoare pentru investiții destinate prevenirii și atenuării pagubelor cauzate de evenimente de risc	32
Capitolul 2	33
2. AJUTOARE ÎN REGIUNILE ULTRAPERIFERICE	33
2.1. Ajutoare pentru funcționare în regiunile ultraperiferice	33
2.2. Ajutoarele pentru reînnoirea flotelor de pescuit în regiunile ultraperiferice	33
2.3. Ajutoare pentru investiții în echipamente care contribuie la îmbunătățirea siguranței, inclusiv echipamente cu ajutorul cărora navele își pot extinde zonele de pescuit pentru pescuitul costier la scară mică în regiunile ultraperiferice	35
Capitolul 3	35
3. AJUTOARE PENTRU MĂSURILE PRIVIND FLOTA ȘI ÎNCETAREA ACTIVITĂȚILOR DE PESCUIT	35
3.1. Prima achiziție a unei nave de pescuit	36
3.2. Înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar	37
3.3. Mărirea tonajului brut al unei nave de pescuit în scopul îmbunătățirii siguranței, a condițiilor de muncă sau a eficienței energetice	38
3.4. Ajutoare pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit	39
3.5. Ajutoare pentru încetarea temporară a activităților de pescuit	42
3.6. Ajutoare sub formă de lichidități acordate pescarilor	44
PARTEA III ASPECTE PROCEDURALE	45
1. DURATA MAXIMĂ A SCHEMELOR DE AJUTOARE ȘI EVALUAREA ACESTORA	45
2. CLAUZA DE REVIZUIRE PENTRU MĂSURI SPECIFICE PRIVIND ANGAJAMENTELE	46
3. PUNEREA ÎN APLICARE A ORIENTĂRILOR	46
4. PROPUNERI PENTRU MĂSURI ADECVATE	47
5. RAPORTARE ȘI MONITORIZARE	47
6. REVIZUIREA ORIENTĂRILOR	48

PARTEA I

DISPOZIȚII COMUNE

Capitolul 1

1. INTRODUCERE

- (1) Articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”) prevede următoarele: „Cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”. TFUE prevede principiul interzicerii ajutoarelor de stat, însă, în anumite cazuri, astfel de ajutoare pot fi compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatele (2) și (3) din TFUE.
- (2) În conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, ajutoarele de stat destinate reparării pagubelor provocate de dezastră naturale sau de alte evenimente extraordinare, inclusiv în sectorul pescuitului și acvaculturii, sunt compatibile cu piața internă. În al doilea rând, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, Comisia poate să considere că sunt compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea economică a sectorului pescuitului și acvaculturii, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. În al treilea rând, având în vedere situația structurală, economică și socială a ajutoarelor destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut, precum și a regiunilor prevăzute la articolul 349 din TFUE, aceste ajutoare pot fi considerate, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a), compatibile cu piața internă.
- (3) În prezentele orientări, Comisia stabilește criteriile de identificare a domeniilor care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) din TFUE și care pot fi astfel considerate compatibile cu piața internă. În ceea ce privește ajutoarele acordate în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, prezentele orientări stabilesc condițiile în care o măsură care constituie ajutor pentru repararea pagubelor provocate de dezastră naturale sau de alte evenimente extraordinare este compatibilă cu piața internă.
- (4) Operatorii din toate statele membre au acces la resurse biologice marine partajate și limitate. Politica comună în domeniul pescuitului (denumită în continuare „PCP”) garantează că atât aceste resurse biologice marine, cât și activitățile de pescuit și flotele care exploatează aceste resurse sunt gestionate astfel încât resursele să rămână la niveluri sustenabile. Ajutoarele de stat destinate să faciliteze dezvoltarea economică a sectorului pescuitului și acvaculturii sunt integrate în PCP mai largă, instituită prin Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾. În cadrul acestei politici, Uniunea oferă sprijin financiar sectorului pescuitului și acvaculturii prin Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului [„Regulamentul (UE) 2012/1139” ⁽²⁾], prin care s-a instituit Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură („FEAMPA”). Regulamentul respectiv permite acordarea de sprijin pentru intervențiile care contribuie la îndeplinirea obiectivelor PCP, astfel cum se prevede la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, și stabilește o listă de operațiuni neeligibile și condiții stricte pentru a se asigura că investițiile și compensațiile pentru flotă sunt coerente cu obiectivele respective.
- (5) Impactul economic și social al ajutoarelor de stat este același, indiferent dacă acestea sunt (chiar și parțial) finanțate din bugetul Uniunii sau de un stat membru. Prin urmare, Comisia consideră că ar trebui să existe consecvență și coerență între politica sa în materie de control al ajutoarelor de stat și sprijinul care se acordă în cadrul PCP prin intermediul FEAMPA. În aplicarea și interpretarea prezentelor orientări, Comisia ține seama de normele PCP și de cele care reglementează FEAMPA.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 22).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 (JO L 247, 13.7.2021, p. 1).

- (6) În 2019, Comisia a lansat o evaluare a Orientărilor privind ajutoarele de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii⁽³⁾, care a arătat că, în general, cadrul privind ajutoarele de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii este eficace, a redus la minimum denaturarea concurenței și efectul asupra schimburilor comerciale, a sporit transparența, coerența și securitatea juridică și a contribuit la îndeplinirea obiectivelor PCP. Cu toate acestea, sunt necesare unele ajustări specifice pentru dezvoltarea activităților economice din sectorul pescuitului și acvaculturii în vederea unei abordări coerente între normele privind ajutoarele de stat pentru acest sector și FEAMPA. În acest context, Comisia ia în considerare normele orizontale privind ajutoarele de stat și politicile care decurg din Pactul verde european⁽⁴⁾, inclusiv o economie albastră durabilă, în cadrul testului comparativ (partea I, secțiunea 3.2.6 din prezentele orientări).

Capitolul 2

2. DOMENIUL DE APLICARE, OBLIGAȚIA DE NOTIFICARE ȘI DEFINIȚII

2.1. Domeniul de aplicare al prezentelor orientări și efectul FEAMPA

2.1.1. Domeniul de aplicare

- (7) Prezentele orientări stabilesc principiile pe care Comisia le va aplica atunci când va examina dacă ajutoarele pentru sectorul pescuitului și acvaculturii pot fi considerate compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (2) sau (3) din TFUE.
- (8) Prezentele orientări se aplică tuturor ajutoarelor acordate sectorului pescuitului și acvaculturii, inclusiv acelor componente ale ajutoarelor regionale care vizează sectorul pescuitului și acvaculturii. De asemenea, prezentele orientări se aplică tuturor celorlalte ajutoare acordate sectorului pescuitului și acvaculturii în cadrul fondurilor Uniunii. În cazul în care ajutoarele intră sub incidența unui instrument de ajutor orizontal sau a unui alt instrument de ajutor, condițiile prevăzute în partea I secțiunea 2.2 din prezentele orientări se aplică acestor ajutoare.
- (9) Prezentele orientări se aplică tuturor întreprinderilor. În general, întreprinderile mari resimt mai puțin decât microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile⁽⁵⁾) efectele disfuncționalităților pieței. În plus, este mai probabil ca întreprinderile mari din sectorul pescuitului și acvaculturii să fie actori importanți pe piață și, în consecință, în cazuri specifice, ajutoarele acordate întreprinderilor mari pot denatura în mod special concurența și schimburile comerciale din cadrul pieței interne. Întrucât ajutoarele pentru întreprinderi mari din sectorul pescuitului și acvaculturii au potențialul să denatureze concurența, normele privind ajutoarele de stat pentru întreprinderi mari prevăzute în prezentele orientări sunt armonizate cu normele generale privind ajutoarele de stat și sunt supuse evaluării compatibilității, stabilită la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și detaliată în partea I capitolul 3 din prezentele orientări.
- (10) Întreprinderile aflate în dificultate sunt excluse din domeniul de aplicare al prezentelor orientări, sub rezerva aplicării unei excepții prevăzute la prezentul punct. Comisia consideră că atunci când o întreprindere se află în dificultate, având în vedere faptul că îi este pusă în pericol însăși existența, aceasta nu poate fi considerată un vehicul adecvat pentru promovarea altor obiective în materie de politică publică până când nu i se asigură viabilitatea. Prin urmare, în cazul în care se consideră că întreprinderea care beneficiază de ajutor este o întreprindere aflată în dificultate, în sensul descris la punctul (31)(b) din prezentele orientări, ajutoarele vor fi evaluate în conformitate cu Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate⁽⁶⁾. Sunt excepții de la principiul general:
- (a) ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de dezastre naturale și de alte evenimente extraordinare menționate în partea II capitolul 1 secțiunea 1.1 din prezentele orientări, cu condiția ca aceste ajutoare să fie compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE;

⁽³⁾ JO C 217, 2.7.2015, p. 1.

⁽⁴⁾ Comunicarea Comisiei COM(2019) 640 final din 11.12.2019 intitulată Pactul verde european.

⁽⁵⁾ A se vedea definiția de la punctul (31)(r) din prezentele orientări.

⁽⁶⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

- (b) ajutoarele pentru compensarea pierderilor sau a pagubelor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural, de boli ale animalelor, de infestări cu specii alogene invazive și de animale protejate, menționate în partea II capitolul 1 secțiunea 1.2, 1.3 sau 1.4 din prezentele orientări, în cazul în care dificultatea financiară a unei întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii a fost cauzată de evenimentele respective, cu condiția ca ajutoarele să fie compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE;
- (c) ajutoarele pentru prevenirea, controlul și eradicarea bolilor animalelor în acvacultură menționate la punctul (188) literele (a)-(c) și (e)-(h) din partea II capitolul 1 secțiunea 1.3 din prezentele orientări, în cazul în care situația economică a întreprinderii nu ar trebui să fie luată în considerare din cauza unei situații de urgență și a necesității de a proteja sănătatea publică, cu condiția ca ajutoarele să fie compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și
- (d) ajutoarele legate de acțiunile de informare și de măsurile de promovare care au un caracter generic, cu condiția ca acestea să intre sub incidența părții I capitolul 2 secțiunea 2.3 din prezentele orientări.
- (11) La evaluarea ajutoarelor acordate unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei de declarare a unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu piața internă, Comisia va lua în considerare cuantumul ajutorului care nu a fost încă recuperat ⁽⁷⁾. Această dispoziție nu se aplică ajutoarelor destinate reparării pagubelor provocate de dezastru natural și de evenimente extraordinare în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE (partea II capitolul 1 secțiunea 1.1 din prezentele orientări) și nici ajutoarelor pentru costurile aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură în temeiul părții II capitolul 1 secțiunea 1.3 punctul (188) literele (a)-(c), și (e)-(h) din prezentele orientări.
- (12) În cazul ajutoarelor care urmează a fi acordate în Irlanda de Nord, atunci când o măsură necesită respectarea condițiilor prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 sau în Regulamentul (UE) 2021/1139, în notificarea adresată Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE trebuie furnizate informații echivalente.

2.1.2. Ajutoare pentru alte măsuri

- (13) În cazul în care un ajutor nu corespunde unuia dintre tipurile de ajutoare menționate în partea II capitolul 1, 2 sau 3 și în partea I capitolul 2 secțiunile 2.2 și 2.3 din prezentele orientări, acesta nu este, în principiu, compatibil cu piața internă. În cazul în care un stat membru intenționează totuși să acorde un astfel de ajutor sau acordă un astfel de ajutor, Comisia va evalua, de la caz la caz și în mod direct, în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE, ținând seama de normele stabilite la articolele 107, 108 și 109 din TFUE și, prin analogie, de prezentele orientări. Statele membre trebuie să demonstreze în mod clar că ajutorul respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 din prezentele orientări. Mai precis, Comisia analizează dacă efectele pozitive ale ajutorului depășesc efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale. Comisia poate concluziona că ajutorul este compatibil cu piața internă numai în cazul în care efectele pozitive le depășesc pe cele negative, astfel cum se prevede în partea I capitolul 3 secțiunea 3.2.6 din prezentele orientări.

2.1.3. Efectul Regulamentului (UE) 2021/1139

- (14) Articolul 42 din TFUE prevede că dispozițiile capitolului din TFUE referitoare la normele privind concurența, printre care se numără cele privind ajutoarele de stat, se aplică producției și comercializării produselor agricole, care includ produsele din sectorul pescuitului și acvaculturii ⁽⁸⁾, doar în măsura stabilită de Parlamentul European și de Consiliu, ținându-se seama de obiectivele stabilite la articolul 39 din TFUE.
- (15) Articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1139 prevede că articolele 107, 108 și 109 din TFUE se aplică ajutoarelor acordate de statele membre întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii. Cu toate acestea, articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/1139 prevede o excepție de la această regulă generală: articolele 107, 108 și 109 din TFUE nu se aplică plăților efectuate de statele membre în temeiul

⁽⁷⁾ A se vedea, în acest sens, Hotărârea din 13 septembrie 1995, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Comisia*, cauzele conexe T-244/93 și T-486/93, EU:T:1995:160.

⁽⁸⁾ Articolul 38 alineatul (1) din TFUE: „Prin produse agricole se înțeleg produsele solului, cele animaliere și pescărești, precum și produsele care au suferit o primă transformare și se află în raport direct cu aceste produse. Referirile la politica agricolă comună sau la agricultură și utilizarea termenului « agricol » se înțeleg ca făcând referire și la pescuit, având în vedere caracteristicile speciale ale acestui sector.”

Regulamentului (UE) 2021/1139 care intră sub incidența articolului 42 din TFUE. În temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/1139, se aplică articolele 107, 108 și 109 din TFUE în cazul în care dispozițiile naționale stabilesc o finanțare publică în ceea ce privește sectorul pescuitului și acvaculturii care depășește dispozițiile Regulamentului (UE) 2021/1139. În acest caz, normele privind ajutoarele de stat se aplică finanțării publice în ansamblu. Prin urmare, normele privind ajutoarele de stat se aplică: (a) în cadrul Regulamentului (UE) 2021/1139, (i) oricărei finanțări publice care depășește dispozițiile acestui regulament și (ii) plăților efectuate în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1139 care nu se încadrează în sectorul pescuitului și acvaculturii în sensul articolului 42 din TFUE și (b) plăților naționale efectuate în afara domeniului de aplicare al Regulamentului (UE) 2021/1139.

- (16) FEAMPA se bazează pe o arhitectură simplă, fără impunerea unor măsuri predefinite sau norme detaliate în materie de eligibilitate la nivelul Uniunii, cu excepția anumitor măsuri de sprijin. Acesta descrie obiective specifice în cadrul fiecărei priorități. Prin urmare, statele membre ar trebui să indice în programul lor cele mai adecvate mijloace pentru atingerea obiectivelor descrise în linii mari și a priorităților prevăzute în cadrul FEAMPA. O serie de măsuri identificate de statele membre în respectivele programe cu gestiune partajată ar putea beneficia de sprijin în temeiul normelor prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1139 și în Regulamentul (UE) 2021/1060 ale Parlamentului European și ale Consiliului ⁽⁹⁾.
- (17) Este posibil ca unele plăți efectuate de statele membre în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1139 să nu constituie plăți pentru sectorul pescuitului și acvaculturii, deoarece acestea pot să nu intre sub incidența articolului 42 din TFUE. Acesta poate fi cazul, de exemplu, pentru anumite plăți legate de operațiunile prevăzute la articolele 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 și 34 din Regulamentul (UE) 2021/1139.
- (18) Plățile efectuate în temeiul dispozițiilor Regulamentului (UE) 2021/1139 care nu se încadrează în sectorul pescuitului și acvaculturii sunt supuse normelor privind ajutoarele de stat, prevăzute de TFUE. În cazul în care aceste plăți constituie ajutoare de stat, ele ar trebui să fie evaluate în conformitate cu instrumentele relevante privind ajutoarele de stat.
- (19) Prezentele orientări nu se aplică ajutoarelor acordate ca finanțare suplimentară pentru punerea în aplicare a compensării menționate la articolele 24, 35, 36 și 37 din Regulamentul (UE) 2021/1139. Totuși, în cazul în care statele membre acordă finanțare suplimentară pentru a sprijini compensarea costurilor suplimentare suportate de operatorii implicați în pescuitul, creșterea, prelucrarea și comercializarea anumitor produse pescărești și de acvacultură din regiunile ultraperiferice menționate la articolul 24 din Regulamentul (UE) 2021/1139, statele membre trebuie să notifice ajutorul de stat Comisiei, care îl poate aproba în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1139 ca parte a compensației respective. Se consideră așadar că un astfel de ajutor de stat este notificat în sensul articolului 108 alineatul (3) prima teză din TFUE.

2.2. Instrumente de ajutor de stat orizontale și de alt tip aplicabile în sectorul pescuitului și acvaculturii

- (20) În cazul în care ajutoarele intră în domeniul de aplicare al anumitor orientări orizontale sau al altor instrumente adoptate de Comisie, Comisia va evalua aceste ajutoare pe baza principiilor prevăzute în secțiunile relevante ale respectivelor instrumente orizontale și ale altor instrumente de ajutor de stat, și a condițiilor prevăzute în partea I capitolul 3 secțiunea 3.2.6 din prezentele orientări.
- (21) Orientările orizontale și celelalte instrumente includ Criteriile pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare care fac obiectul notificării individuale ⁽¹⁰⁾, Orientările privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc ⁽¹¹⁾, Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare ⁽¹²⁾,

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁰⁾ Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare care fac obiectul notificării individuale (JO C 188, 11.8.2009, p. 1).

⁽¹¹⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de finanțare de risc (JO C 508, 16.12.2021, p. 1).

⁽¹²⁾ Comunicarea Comisiei – Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (JO C 198, 27.6.2014, p. 1).

Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie ⁽¹³⁾, Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate ⁽¹⁴⁾, Ajutoarele de stat pentru dezvoltarea rețelelor de comunicații în bandă largă ⁽¹⁵⁾ și Criteriile pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a celor cu handicap care fac obiectul notificării individuale ⁽¹⁶⁾.

- (22) Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2022-2027 ⁽¹⁷⁾ nu se aplică sectorului pescuitului și acvaculturii, cu excepția cazului în care ajutorul de stat se acordă în sectorul respectiv ca parte a unei scheme orizontale de ajutoare regionale de exploatare.

2.3. Ajutoare pentru categoriile de măsuri care intră sub incidența regulamentelor privind exceptările pe categorii

- (23) În cazul în care un ajutor în beneficiul IMM-urilor sau al întreprinderilor mari este de aceeași natură cu ajutorul care face parte dintr-o categorie de ajutoare care poate fi considerată compatibilă cu piața internă în temeiul unuia dintre regulamentele privind exceptările pe categorii menționate la litera (28)(a), Comisia va evalua ajutorul pe baza evaluării compatibilității efectuate în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, prezentată în detaliu în partea I capitolul 3 și în prezenta secțiune, precum și a criteriilor stabilite pentru fiecare categorie de ajutor prevăzută în regulamentele respective.

- (24) Comisia va evalua, de la caz la caz, ajutoarele care nu îndeplinesc toate criteriile din regulamentul relevant privind exceptările pe categorii. În cazul în care ajutorul depășește dispozițiile stabilite în regulamentul relevant, statul membru trebuie să demonstreze justificarea și caracterul indispensabil al ajutorului.

- (25) În ceea ce privește punctele (23) și (24):

- (a) ajutoarele de același tip ca cele care intră în categoria ajutoarelor destinate reparării pagubelor provocate de dezastruri naturale menționate la articolul 49 din Regulamentul (UE) 2022/2473 al Comisiei ⁽¹⁸⁾ sunt considerate compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.1 din prezentele orientări;
- (b) ajutoarele de același tip ca cele care intră în categoria ajutoarelor destinate reparării pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural menționate la articolul 51 din Regulamentul (UE) 2022/2473 sunt considerate compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.2 din prezentele orientări;
- (c) ajutoarele de același tip ca cele care intră în categoria ajutoarelor pentru acoperirea costurilor aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor menționate la articolul 42 din Regulamentul (UE) 2022/2473 sunt considerate compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.3 din prezentele orientări;
- (d) ajutoarele de același tip ca cele care intră în categoria ajutoarelor destinate reparării pagubelor provocate de animalele protejate menționate la articolul 53 din Regulamentul (UE) 2022/2473 sunt considerate compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.4 din prezentele orientări;

⁽¹³⁾ Comunicare a Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie 2022 (JO C 80, 18.2.2022, p. 1).

⁽¹⁴⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă (JO C 25, 26.1.2013, p. 1).

⁽¹⁶⁾ Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor defavorizați și a celor cu handicap care fac obiectul notificării individuale (JO C 188, 11.8.2009, p. 6).

⁽¹⁷⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat regionale (JO C 153, 29.4.2021, p. 1).

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2022/2473 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția, prelucrarea și comercializarea produselor obținute din pescuit și acvacultură ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 327, 21.12.2022, p. 82).

- (e) ajutoarele de același tip ca cele care intră în categoria ajutoarelor destinate prevenirii și atenuării pagubelor provocate de bolile animalelor, de dezastre naturale, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural și de animalele protejate menționate la articolele 43, 48, 50 și 52 din Regulamentul (UE) 2022/2473 sunt considerate compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.5 din prezentele orientări și
- (f) ajutoarele de același tip ca cele care intră în categoria ajutoarelor destinate primei achiziții a unei nave de pescuit menționate la articolul 20 din Regulamentul (UE) 2022/2473 sunt considerate compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 3 secțiunea 3.1 din prezentele orientări.

2.4. Obligația de notificare

- (26) Prezentele orientări se aplică schemelor de ajutoare și ajutoarelor individuale.
- (27) Comisia reamintește obligația fiecărui stat membru de a notifica orice proiect de acordare a unui ajutor nou, așa cum se prevede la articolul 108 alineatul (3) din TFUE și la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ⁽¹⁹⁾.
- (28) De asemenea, Comisia reamintește statelor membre cazurile în care nu este necesară o notificare către Comisie:
 - (a) ajutoarele care sunt conforme cu unul dintre regulamentele privind excepțiile pe categorii adoptate în temeiul articolului 1 din Regulamentul (UE) 2015/1588 al Consiliului ⁽²⁰⁾, dacă se aplică sectorului pescuitului și acvaculturii, în special:
 - (i) ajutoarele care sunt conforme cu Regulamentul (UE) 2022/2473 și
 - (ii) ajutoarele pentru formare, ajutoarele pentru accesul IMM-urilor la finanțare, ajutoarele în domeniul cercetării și dezvoltării, ajutoarele pentru inovare destinate IMM-urilor, ajutoarele pentru lucrătorii defavorizați și lucrătorii cu handicap, ajutoarele regionale pentru investiții în regiunile ultraperiferice, schemele de ajutoare regionale de exploatare, ajutoarele pentru proiectele de cooperare teritorială europeană și ajutoarele incluse în produsele financiare care beneficiază de sprijin din partea Fondului InvestEU, cu excepția operațiunilor enumerate la articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei ⁽²¹⁾, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei ⁽²²⁾;
 - (b) ajutoarele *de minimis* conforme cu Regulamentul (UE) nr. 717/2014.
- (29) Se reamintește statelor membre faptul că sistemul de finanțare, de exemplu prin taxe parafiscale, face parte integrantă din ajutor ⁽²³⁾.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2015/1588 al Consiliului din 13 iulie 2015 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 248, 24.9.2015, p. 1).

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO L 190, 28.6.2014, p. 45).

⁽²²⁾ Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1).

⁽²³⁾ A se vedea Hotărârea din 16 octombrie 2013, *Télévision française 1 (TF1)*/Comisia, T-275/11, EU:T:2013:535, punctele 41-44; Hotărârea din 13 ianuarie 2005 în cauza *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, cauza C-174/02, EU:C:2005:10, punctul 26; Hotărârea din 7 septembrie 2006, *Laboratoires Boiron SA/Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'alocations familiales (Urssaf) de Lyon*, care preia drepturile și obligațiile Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS), cauza C-526/04, EU:C:2006:528; Hotărârea din 11 martie 1992, *Compagnie commerciale de l'Ouest/Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, cauzele conexe C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 și C-83/90, EU:C:1992:118; Hotărârea din 23 aprilie 2002 C-234/99, *Niels Nygård/Svineafgiftsfonden și Ministeriet for Fødevarer*, EU:C:2002:244; Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord și alții*, C 206/06, EU:C:2008:413, punctul 90 și Hotărârea din 11 iulie 2014, *DTS Distribuidora de Televisión Digital/Comisia*, T-533/10, EU:T:2014:629, punctele 50-52.

- (30) În cazul în care schemele de ajutoare sunt finanțate prin taxe speciale impuse asupra anumitor produse obținute din pescuit sau acvacultură, indiferent de originea lor, în special taxe parafiscale, Comisia va evalua schema pe baza principiilor stabilite în partea I capitolul 3 și a condițiilor stabilite în secțiunea aplicabilă a prezentelor orientări. Numai ajutoarele de care beneficiază atât produsele interne, cât și cele importate pot fi considerate compatibile cu piața internă.

2.5. Definiții

- (31) În sensul prezentelor orientări, se aplică următoarele definiții:

- (a) „ajutor” înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE;
- (b) „ajutor ad-hoc” înseamnă ajutorul care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutoare;
- (c) „intensitatea ajutorului” înseamnă valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;
- (d) „schemă de ajutor” înseamnă orice act în baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, se pot acorda ajutoare individuale întreprinderilor definite în mod general și abstract, precum și orice act în baza căruia ajutorul, care nu este legat de un anumit proiect, poate fi acordat uneia sau mai multor întreprinderi pentru o perioadă de timp nedeterminată și/sau într-un quantum nedeterminat;
- (e) „măsuri de biosecuritate” înseamnă ansamblul măsurilor fizice și administrative menite să reducă riscul de introducere, dezvoltare și răspândire a bolilor către, de la sau în cadrul: (i) unei populații de animale sau (ii) al unei unități, al unei zone, al unui compartiment, al unui mijloc de transport sau al oricărei alte instalații, incinte sau locații;
- (f) „măsuri de control și de eradicare” înseamnă măsuri privind bolile animalelor pentru care o autoritate competentă a recunoscut în mod oficial existența unui focar sau privind specii alogene invazive a căror prezență a fost confirmată în mod oficial de către o autoritate competentă;
- (g) „data acordării ajutorului” înseamnă data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit întreprinderii beneficiare în temeiul regimului juridic național aplicabil;
- (h) „atacuri ale prădătorilor” înseamnă prădarea peștilor capturați în plase sau ținuți în iazuri, de către animale protejate, cum ar fi focile, vidrele de mare și păsările marine;
- (i) „plan de evaluare” înseamnă un document care cuprinde una sau mai multe scheme de ajutor și care conține cel puțin următoarele aspecte minime: obiectivele care urmează a fi evaluate, întrebările evaluării, indicatorii de rezultat, metoda avută în vedere pentru realizarea evaluării, cerințele privind colectarea datelor, calendarul propus al evaluării, inclusiv data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală, descrierea organismului independent care va realiza evaluarea sau a criteriilor care vor fi utilizate pentru selectarea acestuia și modalitățile pentru a face publică evaluarea;
- (j) „produse pescărești și de acvacultură” înseamnă produsele enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁴⁾;
- (k) „sectorul pescuitului și al acvaculturii” înseamnă sectorul economiei care include toate activitățile de producție, prelucrare și comercializare a produselor obținute din pescuit sau acvacultură;
- (l) „capacitate de pescuit” înseamnă tonajul unei nave exprimat în TB (tonaj brut) și puterea acestuia exprimată în kW (kilowați), astfel cum sunt definite la articolele 4 și 5 din Regulamentul (UE) nr. 2017/1130 al Consiliului ⁽²⁵⁾;
- (m) „echivalent subvenție brută” înseamnă valoarea ajutorului în cazul în care acesta ar fi acordat sub formă de grant întreprinderii beneficiare, înainte de orice deducere de impozite sau de alte taxe;

⁽²⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 1).

⁽²⁵⁾ Regulamentul (UE) 2017/1130 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 de definire a caracteristicilor vaselor de pescuit (JO L 169, 30.6.2017, p. 1).

- (n) „ajutor individual” înseamnă un ajutor ad-hoc și acordarea de ajutoare unor întreprinderi beneficiare individuale pe baza unei scheme de ajutoare;
- (o) „pescuit în apele interioare” înseamnă activități de pescuit desfășurate în scop comercial în apele interioare fie de nave, fie cu alte dispozitive, inclusiv cele utilizate pentru pescuitul la copcă;
- (p) „specie alogenă invazivă” înseamnă specie alogenă invazivă de interes pentru Uniune și specie alogenă invazivă de interes pentru statele membre, astfel cum este definită la articolul 3 punctele 3 și 4 din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁶⁾ [„Regulamentul (UE) nr. 1143/2014”];
- (q) „întreprinderi mari” înseamnă întreprinderile care nu îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) 2022/2473;
- (r) „microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)” înseamnă întreprinderile care îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) 2022/2473;
- (s) „ajutoare pentru funcționare” înseamnă ajutoarele care vizează ori au ca efect sporirea lichidităților unei întreprinderi, reducerea costurilor de producție sau îmbunătățirea veniturilor acesteia, în special ajutoarele care se calculează numai în funcție de cantitatea produsă sau comercializată, prețurile produselor, unitățile produse sau mijloacele de producție;
- (t) „regiuni ultraperiferice” înseamnă regiunile menționate la articolul 349 din TFUE ⁽²⁷⁾;
- (u) „măsuri de prevenire” înseamnă măsuri privind o boală a animalelor sau o specie alogenă invazivă care nu s-a manifestat încă;
- (v) „prelucrare și comercializare” înseamnă toate operațiunile, inclusiv de manipulare, tratare, producție și distribuție, efectuate între momentul debarcării sau al recoltării și faza produs finit;
- (w) „animal protejat” înseamnă orice animal, cu excepția peștilor, care este protejat fie de legislația Uniunii, fie de legislația națională;
- (x) „avans rambursabil” înseamnă un împrumut pentru un proiect, care este plătit în una sau mai multe tranșe și ale cărui condiții de rambursare depind de rezultatul proiectului;
- (y) „evenimente de risc” înseamnă dezastre naturale, fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural, boli ale animalelor, infestări cu specii alogene invazive și pagube datorate comportamentului animalelor protejate;
- (z) „pescuit costier la scară mică” înseamnă activitățile de pescuit desfășurate: (a) de nave de pescuit în ape marine și interioare care au o lungime totală mai mică de 12 metri, care nu utilizează unelte tractate, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1967/2006 al Consiliului ⁽²⁸⁾ sau (b) de pescari care practică pescuitul în picioare, inclusiv culegători de crustacee și moluște;
- (aa) „începerea lucrărilor de execuție a proiectului sau a activității” înseamnă fie demararea activităților sau a lucrărilor de construcție aferente investiției, fie primul angajament obligatoriu din punct de vedere juridic de a comanda echipamente ori de a contracta servicii sau orice alt angajament care face ca proiectul sau activitatea să fie ireversibil(ă); cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor sau a activității;
- (bb) „întreprindere aflată în dificultate” înseamnă o întreprindere care îndeplinește criteriile prevăzute în secțiunea 2.2 din Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate sau succesul acestei întreprinderi ⁽²⁹⁾.

⁽²⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive (JO L 317, 4.11.2014, p. 35).

⁽²⁷⁾ Guadelupa, Guyana Franceză, Martinica, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, Azore, Madeira și Insulele Canare (JO C 202, 7.6.2016, p. 195).

⁽²⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 1967/2006 al Consiliului din 21 decembrie 2006 privind măsurile de gestionare pentru exploatarea durabilă a resurselor halieutice în Marea Mediterană, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 2847/93 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1626/94 (JO L 409, 30.12.2006, p. 11).

⁽²⁹⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

- (32) Pe lângă definițiile enumerate în această secțiune, se aplică, după caz, definițiile cuprinse în instrumentele respective enumerate la punctele (21), (22), (28) litera (a) din prezentele orientări și cele prevăzute la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013⁽³⁰⁾ și la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2021/1139.

Capitolul 3

3. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 107 ALINEATUL (3) LITERA (C) DIN TFUE

- (33) În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, Comisia poate să considere că sunt compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu au un impact negativ asupra condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.
- (34) Prin urmare, pentru a evalua dacă un ajutor de stat pentru sectorul pescuitului și acvaculturii poate fi considerat compatibil cu piața internă, Comisia va stabili dacă măsura de ajutor facilitează dezvoltarea unei anumite activități economice (prima condiție) și dacă nu influențează în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun (a doua condiție).
- (35) În acest capitol, Comisia clarifică modul în care va efectua evaluarea compatibilității. Aceasta stabilește condițiile generale de compatibilitate și, după caz, condițiile specifice pentru schemele de ajutoare și condițiile suplimentare pentru ajutoarele individuale care fac obiectul obligației de notificare.
- (36) Pentru a efectua evaluarea menționată la punctul (34), Comisia va lua în considerare următoarele aspecte:
- (a) prima condiție: ajutorul facilitează dezvoltarea unei activități economice:
- (i) identificarea activității economice în cauză (secțiunea 3.1.1 din prezentul capitol);
 - (ii) efectul stimulat: ajutorul trebuie să modifice comportamentul întreprinderii (întreprinderilor) în cauză în așa fel încât să inițieze o activitate suplimentară pe care nu ar desfășura-o fără ajutor sau pe care ar desfășura-o într-un mod limitat sau diferit (secțiunea 3.1.2 din prezentul capitol);
 - (iii) ajutorul nu contravine dispozițiilor relevante și principiilor generale ale dreptului Uniunii (secțiunea 3.1.3 din prezentul capitol);
- (b) a doua condiție: ajutorul nu are un impact negativ asupra condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun:
- (i) necesitatea intervenției statului: ajutorul trebuie să aducă o îmbunătățire concretă pe care piața nu o poate asigura pe cont propriu, de exemplu, prin remedierea unui eșec al pieței sau prin rezolvarea unei probleme legate de echitate sau de coeziune, după caz (secțiunea 3.2.1 din prezentul capitol);
 - (ii) caracterul adecvat al ajutorului: ajutorul propus trebuie să fie un instrument de politică adecvat pentru facilitarea dezvoltării activității economice (secțiunea 3.2.2 din prezentul capitol);
 - (iii) proporționalitatea ajutorului (ajutor limitat la minimumul necesar): cuantumul și intensitatea ajutorului trebuie să se limiteze la minimumul necesar pentru a determina realizarea investițiilor sau a activităților suplimentare de către întreprinderea (întreprinderile) în cauză (secțiunea 3.2.3 din prezentul capitol);
 - (iv) transparența ajutorului: statele membre, Comisia, operatorii economici și publicul trebuie să aibă acces cu ușurință la toate documentele și informațiile pertinente referitoare la ajutoarele acordate (secțiunea 3.2.4 din prezentul capitol);
 - (v) evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale (secțiunea 3.2.5 din prezentul capitol);
 - (vi) evaluarea comparativă a efectelor pozitive și negative pe care ajutorul le poate avea asupra concurenței și a schimburilor comerciale dintre statele membre (testul comparativ) (secțiunea 3.2.6 din prezentul capitol).

⁽³⁰⁾ Printre acestea se numără definiția „apelor Uniunii”, a „resurselor biologice marine”, a „resurselor biologice de apă dulce”, a navei de pescuit, a „navei de pescuit a Uniunii”, a „intrării în flota de pescuit”, a „capturii maxime durabile”, a „abordării precaute a gestionării pescuitului”, a „abordării ecosistemice a gestionării pescuitului”.

- (37) Bilanțul general al anumitor categorii de scheme poate face ulterior obiectul unei cerințe de evaluare *ex post*, astfel cum este descrisă la punctele (326)-(333). În aceste cazuri, Comisia poate limita durata schemelor respective (în mod normal, la maximum patru ani), cu posibilitatea de a renotifica ulterior prelungirea schemelor.
- (38) Aceste criterii generale de compatibilitate se aplică tuturor ajutoarelor în temeiul prezentelor orientări, cu excepția cazului în care se prevăd derogări în partea I capitolul 3 secțiunile 3.1 și 3.2 din prezentele orientări, din motive speciale aplicabile în sectorul pescuitului și acvaculturii.

3.1. Prima condiție: ajutorul facilitează dezvoltarea unei activități economice

3.1.1. Activitatea economică care beneficiază de ajutor

- (39) Comisia va identifica, pe baza informațiilor furnizate de statul membru, ce activitate economică va fi sprijinită de măsura notificată.
- (40) Statul membru trebuie să demonstreze că ajutorul vizează facilitarea dezvoltării activității economice identificate.
- (41) Ajutoarele pentru prevenirea sau reducerea efectelor negative ale activităților economice asupra climei sau a mediului ori asupra obiectivului de conservare al PCP pot facilita dezvoltarea activităților economice prin sporirea sustenabilității activității economice în cauză.
- (42) Statele membre trebuie să descrie dacă și în ce mod ajutorul va contribui la îndeplinirea obiectivelor PCP și, în cadrul acestei politici, la obiectivele FEAMPA și să descrie mai precis beneficiile preconizate ale ajutorului.
- (43) Comisia consideră că ajutoarele acordate în conformitate cu partea II capitolul 1 secțiunile 1.1, 1.2, 1.3 și 1.4 și cu partea II capitolul 3 secțiunile 3.4, 3.5 și 3.6 din prezentele orientări pot facilita dezvoltarea activităților economice în sectorul pescuitului și acvaculturii, deoarece, fără ajutor, o astfel de dezvoltare nu poate avea loc în aceeași măsură.

Condiții suplimentare pentru ajutoarele notificabile individual în baza unei scheme

- (44) Atunci când acordă ajutoare pentru proiecte de investiții notificabile individual pe baza unei scheme, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să explice în ce mod va contribui proiectul selectat la realizarea obiectivului schemei. În acest scop, statele membre ar trebui să facă trimitere la informațiile furnizate de solicitantul ajutorului.

3.1.2. Efectul stimulat

- (45) Ajutoarele în sectorul pescuitului și acvaculturii pot fi considerate compatibile cu piața internă numai în cazul în care au un efect stimulat. Există un efect stimulat atunci când ajutorul schimbă comportamentul unei întreprinderi astfel încât aceasta se implică într-o activitate suplimentară care contribuie la dezvoltarea sectorului, activitate pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit. Cu toate acestea, ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.
- (46) În afară de cazul în care există excepții prevăzute în mod expres în legislația Uniunii sau în prezentele orientări, măsurile de ajutor de stat care vizează numai îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor, dar care nu contribuie în niciun fel la dezvoltarea sectorului pescuitului și acvaculturii, în special ajutoarele acordate exclusiv pe baza prețului, a cantității, a unității de producție sau a unității de factori de producție, sunt considerate ajutoare pentru funcționare care sunt incompatibile cu piața internă. În plus, prin însăși natura sa, este, de asemenea, probabil ca un astfel de ajutor să interfereze cu mecanismele care reglementează organizarea pieței interne.
- (47) Ajutoarele pentru funcționare și ajutoarele acordate pentru a se facilita respectarea standardelor obligatorii sunt, în principiu, incompatibile cu piața internă, cu excepția cazurilor în care se prevăd în mod expres derogări în legislația Uniunii sau în prezentele orientări, precum și în alte cazuri justificate în mod corespunzător.

- (48) Ajutoarele care fac obiectul părții II capitolul 1 ar trebui să se limiteze la sprijinirea întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii care se confruntă cu diverse dificultăți, în pofida faptului că au depus eforturi rezonabile pentru a reduce la minimum aceste riscuri. Ajutoarele de stat nu ar trebui să aibă ca efect încurajarea întreprinderilor să își asume riscuri inutile. Întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii trebuie să suporte ele însele consecințele alegerilor imprudente în ceea ce privește metodele de producție sau produsele. De exemplu, acest principiu se aplică părții II capitolul 3 secțiunile 3.5, 3.4 și 3.6.
- (49) Din motivele prezentate la punctul (45), Comisia consideră că ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru întreprinderea beneficiară în cazul în care lucrul la proiectul sau activitatea relevantă a început deja înainte ca cererea de acordare a ajutorului să fie depusă de către întreprinderea beneficiară la autoritățile naționale.
- (50) Cererea de ajutor trebuie să cuprindă cel puțin denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația și datele de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului și costurile eligibile.
- (51) În plus, întreprinderile mari trebuie să descrie în cerere ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, situație care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual, proiectul sau activitatea alternativă și trebuie să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului descris în cerere. Această cerință nu se aplică municipalităților care sunt autorități locale autonome cu un buget anual mai mic de 10 milioane EUR și mai puțin de 5 000 de locuitori.
- (52) Atunci când primește o cerere, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul are efectul stimulativ necesar. Un scenariu contrafactual este credibil dacă este unul real și se raportează la factorii luați în considerare în procesul decizional valabili la data la care întreprinderea beneficiară ia decizia cu privire la proiectul sau activitatea în cauză.
- (53) Se consideră că ajutoarele acordate sub formă de avantaje fiscale au un efect stimulativ dacă schema de ajutoare instituie un drept la ajutor în conformitate cu criteriile obiective și fără exercitarea altei puteri discreționare de către statul membru și dacă schema de ajutoare a fost adoptată și a intrat în vigoare înainte de începerea lucrărilor de execuție a proiectului sau a activității care beneficiază de ajutor. Cea de doua cerință nu se aplică în cazul versiunilor ulterioare ale schemelor fiscale, cu condiția ca activitatea să fi făcut deja obiectul schemelor anterioare sub formă de avantaje fiscale.
- (54) Ajutoarele care au un caracter compensatoriu, cum ar fi ajutoarele menționate în partea II capitolul 1 secțiunile 1.1, 1.2, 1.3 și 1.4 și în partea II capitolul 3 secțiunile 3.5 și 3.6, și ajutoarele care îndeplinesc condițiile stabilite în partea II capitolul 2 secțiunile 2.1, 2.2 și 2.3 nu trebuie să aibă un efect stimulativ sau nu se consideră că au un astfel de efect.

Condiții suplimentare pentru ajutoarele pentru investiții notificabile individual și ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate

- (55) În plus față de cerințele stabilite mai sus la punctul (45) și, respectiv, la punctele (48)-(53), în cazul ajutoarelor pentru investiții notificabile individual și al ajutoarelor pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate, statul membru trebuie să furnizeze dovezi clare cu privire la faptul că ajutoarele au în mod efectiv un impact asupra alegerii investiției. Pentru a permite o evaluare cuprinzătoare, statul membru trebuie să furnizeze atât informații despre proiectul pentru care se solicită ajutorul, cât și o descriere detaliată a scenariului contrafactual în care nicio autoritate publică nu acordă vreun ajutor întreprinderii beneficiare.
- (56) Statele membre sunt invitate să elaboreze documente reale și oficiale, evaluări ale riscurilor, inclusiv evaluarea riscurilor specifice unei anumite locații, rapoarte financiare, planuri interne de afaceri, opinii ale experților și alte studii referitoare la proiectul de investiții care face obiectul evaluării. Aceste documente trebuie să fie contemporane cu procesul decizional privind investiția sau localizarea acesteia. Documentele care conțin informații despre estimările privind cererea, estimările costurilor, estimările financiare, documentele care sunt prezentate unui comitet de investiții și care dezvoltă diverse scenarii de investiție sau documentele furnizate instituțiilor financiare ar putea ajuta statele membre să demonstreze efectul stimulativ.

- (57) În acest context, nivelul profitabilității poate fi evaluat folosind metodologii care constituie practica standard aplicată în sectorul respectiv și care pot include metode de evaluare a valorii actualizate nete (VAN) ⁽³¹⁾ a proiectului, a ratei interne de rentabilitate economică (RIRE) ⁽³²⁾ sau a rentabilității medii a capitalului angajat (ROCE). Profitabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu ratele normale de rentabilitate aplicate de întreprinderea beneficiară în alte proiecte de investiții de natură similară. În cazul în care aceste rate nu sunt disponibile, profitabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau cu ratele de rentabilitate observate în mod normal în sectorul în cauză.
- (58) În cazul în care nu se cunoaște niciun scenariu contrafactual specific, se poate presupune că există un efect stimulativ atunci când există un deficit de finanțare. Adică atunci când costurile de investiție depășesc VAN a profiturilor din exploatare preconizate ale investiției pe baza unui plan de afaceri *ex ante*.
- (59) În cazul în care ajutorul nu afectează comportamentul întreprinderii beneficiare prin stimularea unor investiții suplimentare, acesta nu are efecte pozitive asupra dezvoltării sectorului în cauză. Prin urmare, ajutorul nu va fi considerat compatibil cu piața internă dacă se dovedește că s-ar face aceeași investiție și fără ajutor.

3.1.3. Absența încălcării vreunei dispoziții relevante din dreptul Uniunii

- (60) Dacă o măsură de ajutor de stat sau condițiile aferente acesteia, inclusiv metoda de finanțare a acesteia atunci când metoda de finanțare face parte integrantă din respectiva măsură, ori activitatea finanțată de aceasta implică o încălcare a dreptului relevant al Uniunii, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu piața internă ⁽³³⁾.
- (61) În sectorul pescuitului și acvaculturii, acest lucru se referă în special la ajutoarele de stat:
- (a) acordate în sprijinul activităților de pescuit care implică încălcări grave în temeiul articolului 42 din Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului ⁽³⁴⁾ sau al articolului 90 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 ⁽³⁵⁾ și care constituie sau sprijină pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN) ⁽³⁶⁾;
- (b) acordate pentru a sprijini operarea, gestionarea sau deținerea în proprietate a unor nave de pescuit incluse pe lista de nave de pescuit INN a Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 40 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1005/2008, sau a unei nave care arborează pavilionul unor țări identificate ca țări terțe necooperante, astfel cum se prevede la articolul 33 din respectivul regulament;

⁽³¹⁾ Valoarea actualizată netă (VAN) a unui proiect reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și cele negative pe parcursul duratei de viață a investiției, actualizate la valoarea lor din prezent (în general utilizând costul capitalului).

⁽³²⁾ Rata internă de rentabilitate economică (RIRE) nu se bazează pe veniturile contabile dintr-un anumit an, ci ia în considerare fluxurile de numerar viitoare pe care investitorul se așteaptă să le primească pe întreaga durată de viață a investiției. Această rată este definită ca rata de actualizare pentru care VAN a fluxurilor de numerar este egală cu zero.

⁽³³⁾ A se vedea, de exemplu, Hotărârea din 19 septembrie 2000, Germania/Comisia, C-156/98, EU:C:2000:467, punctul 78; Hotărârea din 12 decembrie 2002, Franța/Comisia, C-456/00, EU:C:2002:753, punctele 30 și 32; Hotărârea din 22 decembrie 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, punctele 94-116; Hotărârea din 14 octombrie 2010, Nuova Agricast/Comisia, C-67/09 P, EU:C:2010:607, punctul 51 și Hotărârea din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia, C-594/18 P, EU:C:2020:742, punctul 44.

⁽³⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (JO L 286, 29.10.2008, p. 1).

⁽³⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

⁽³⁶⁾ De exemplu, pescuitul fără licență de pescuit valabilă, pescuitul într-o zonă de prohibiție a pescuitului, într-o perioadă de prohibiție a pescuitului, fără sau după atingerea unei cote; pescuitul dincolo de o limită de adâncime; pescuitul pentru constituirea unui stoc care face obiectul unui moratoriu sau în cazul căruia pescuitul este interzis; utilizarea unor unelte de pescuit interzise sau neconforme; pescuitul în zona unei organizații regionale de gestionare a pescuitului într-un mod care nu este conform cu sau care încalcă măsurile de conservare și gestionare ale respectivei organizații etc.

- (c) care implică nerespectarea normelor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 ⁽³⁷⁾ privind organizarea comună a pieței ⁽³⁸⁾ sau
- (d) care implică o mărire a capacității de pescuit sau construirea de noi nave care conduc în mod direct și automat la nerespectarea de către statul membru a articolului 22 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și a plafoanelor pentru capacitatea de pescuit stabilite în anexa II la regulamentul respectiv.
- (62) De asemenea ajutoarele de stat nu pot fi declarate compatibile cu piața internă în cazul în care acordarea ajutorului este condiționată de obligația întreprinderii beneficiare de a utiliza produse sau servicii naționale, precum și în cazul ajutoarelor care limitează posibilitatea întreprinderii beneficiare de a exploata rezultatele cercetării, dezvoltării și inovării în alte state membre.
- (63) Comisia nu va autoriza ajutoarele pentru activități conexe exportului către țări terțe sau către state membre care să fie legate în mod direct de cantitățile exportate, ajutoarele condiționate de utilizarea produselor naționale în detrimentul produselor importate sau ajutoarele pentru înființarea și funcționarea unei rețele de distribuție sau pentru acoperirea oricăror alte cheltuieli conexe activităților de export. Ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente participării la târguri comerciale sau studiilor ori serviciilor de consultanță necesare pentru lansarea unui produs nou sau a unui produs existent pe o piață nouă nu constituie, în principiu, ajutoare pentru export.
- (64) Notificările privind ajutoarele de stat ar trebui să furnizeze informații cu privire la modul în care autoritățile naționale vor verifica respectarea punctelor (61)-(63).

3.2. **A doua condiție: ajutorul nu are un impact negativ asupra condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun**

- (65) În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, pot fi declarate compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau regiuni economice numai atunci când acestea „nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun”.
- (66) Prezenta secțiune stabilește metoda de exercitare a puterii discreționare a Comisiei în ceea ce privește efectuarea evaluării în conformitate cu cea de a doua condiție a evaluării compatibilității, menționată la punctul (36)(b).
- (67) Prin însăși natura sa, orice măsură de ajutor generează denaturări ale concurenței și are un efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. Cu toate acestea, pentru a stabili dacă efectele de denaturare ale ajutorului sunt limitate la minimum, Comisia va verifica dacă ajutorul este necesar, adecvat, proporțional și transparent.
- (68) Comisia va evalua ulterior efectul de denaturare al ajutorului în cauză asupra condițiilor de concurență și a condițiilor schimburilor comerciale. Ulterior, Comisia va compara efectele pozitive ale ajutorului cu efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale. În cazul în care efectele pozitive depășesc efectele negative, Comisia declară ajutorul ca fiind compatibil cu piața internă.

3.2.1. *Necesitatea intervenției statului*

- (69) Pentru a se evalua dacă ajutorul de stat este necesar pentru a se obține rezultatul dorit, trebuie mai întâi să se diagnosticheze problema. Ajutoarele de stat trebuie să vizeze situații în care ajutorul poate genera o dezvoltare materială pe care piața nu o poate furniza, de exemplu prin remediarea unei disfuncționalități a pieței în ceea ce privește activitatea sau investiția care beneficiază de ajutor.

⁽³⁷⁾ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură (JO L 354, 28.12.2013, p 1).

⁽³⁸⁾ A se vedea Hotărârea din 26 iunie 1979, *Pigs and Bacon/Comisia*, 177/78, EU:C:1979:164, punctul 11; Hotărârea din 12 decembrie 2002, Republica Franceză/Comisia, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, punctul 32; Hotărârea din 14 noiembrie 2017, *Président de l'Autorité de la concurrence/Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE) și alții*, C-671/15, EU:C:2017:860, punctul 37.

- (70) Într-adevăr, ajutoarele de stat pot, în anumite condiții, să corecteze disfuncționalitățile pieței, contribuind astfel la funcționarea eficientă a piețelor și sporind competitivitatea. Acest lucru este valabil în special în cazul resurselor publice limitate.
- (71) În sensul prezentelor orientări, Comisia consideră că piața nu îndeplinește obiectivele preconizate fără intervenția statului în ceea ce privește ajutoarele care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea I capitolul 2 secțiunea 2.3 și în partea II capitolul 1 secțiunile 1.1, 1.2, 1.3 și 1.4 și în capitolul 2 secțiunea 2.2. Prin urmare, un astfel de ajutor va fi considerat necesar.

3.2.2. Caracterul adecvat al ajutorului

- (72) Ajutorul propus trebuie să fie un instrument de politică adecvat pentru facilitarea dezvoltării activității economice. Pot exista alte instrumente mai potrivite pentru realizarea obiectivelor ajutorului, cum ar fi reglementarea, instrumentele de piață, dezvoltarea infrastructurii și îmbunătățirea mediului de afaceri. Statul membru trebuie să demonstreze că ajutorul și modul în care este conceput sunt adecvate pentru atingerea obiectivului măsurii pe care îl vizează ajutorul.
- (73) Comisia consideră că măsurile de ajutor care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea I capitolul 2 secțiunea 2.3, în partea II capitolul 1 secțiunile 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 și 1.5 și în partea II capitolul 2 secțiunea 2.2 reprezintă instrumente de politică adecvate. O măsură de ajutor de aceeași natură ca o operațiune eligibilă pentru finanțare în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1139 este adecvată dacă respectă dispozițiile relevante ale acestui regulament.
- (74) În alte cazuri care nu intră sub incidența punctului (73), statul membru trebuie să demonstreze că nu există niciun alt instrument de politică care denaturează mai puțin concurența.
- (75) În cazul în care un stat membru decide să instituie o măsură în temeiul părții II capitolul 3, în timp ce aceeași intervenție este prevăzută simultan în programul FEAMPA relevant, statul membru ar trebui să stabilească avantajele unui astfel de instrument de ajutor național în comparație cu intervenția relevantă din cadrul programului FEAMPA.

Caracterul adecvat al diferitelor forme de ajutor

- (76) Ajutoarele se pot acorda sub diverse forme. Cu toate acestea, statul membru ar trebui să se asigure că ajutorul se acordă sub forma în care este cel mai puțin probabil că va genera denaturări ale schimburilor comerciale și ale concurenței.
- (77) Comisia consideră că ajutorul acordat sub forma prevăzută în prezentele orientări sau în intervenția FEAMPA respectivă în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1139 este o formă adecvată de ajutor.
- (78) Dacă ajutorul se acordă sub forme care dau naștere unor beneficii pecuniare directe (de exemplu granturi directe, scutiri sau reduceri ale impozitelor, ale contribuțiilor la asigurările sociale sau ale altor taxe obligatorii), statul membru trebuie să demonstreze motivul pentru care sunt mai puțin adecvate alte forme de ajutor cu un potențial mai redus de denaturare, cum ar fi avansurile rambursabile sau tipurile de ajutoare bazate pe datorii sau de capital (de exemplu credite preferențiale sau subvenționări ale ratei dobânzii, garanții de stat sau alte aporturi de capital în condiții avantajoase).
- (79) Evaluarea compatibilității unei măsuri de ajutor cu piața internă nu aduce atingere normelor aplicabile privind achizițiile publice și principiilor de transparență, de deschidere și de nediscriminare în cadrul procesului de selecție a unui prestator de servicii.

3.2.3. Proportionalitatea ajutorului

- (80) Ajutoarele pentru sectorul pescuitului și acvaculturii sunt considerate proporționale în cazul în care quantumul lor per întreprindere beneficiară se limitează la minimumul necesar pentru desfășurarea activității care beneficiază de ajutor.

Intensitățile maxime ale ajutorului și cuantumurile maxime ale ajutorului

- (81) În principiu, pentru ca ajutoarele să fie proporționale, Comisia consideră că cuantumul acestora nu ar trebui să depășească costurile eligibile.
- (82) Pentru a se asigura predictibilitatea și existența unor condiții de concurență echitabile, în prezentele orientări se prevede aplicarea intensităților maxime ale ajutoarelor.
- (83) În cazul în care costurile eligibile sunt calculate corect și intensitățile sau cuantumurile maxime ale ajutoarelor prevăzute în secțiunile părții II din prezentele orientări sunt respectate, se consideră că criteriul proporționalității este îndeplinit.
- (84) Pentru categoriile de măsuri care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2022/2473, astfel cum se prevede în partea I capitolul 2 secțiunea 2.3, se consideră că principiul proporționalității ajutorului este respectat dacă cuantumul ajutorului nu depășește intensitatea maximă aplicabilă a ajutorului public prevăzută în regulamentul respectiv și în anexa IV la acesta. În cazul în care măsura de ajutor depășește dispozițiile stabilite în Regulamentul (UE) 2022/2473, statul membru trebuie să demonstreze faptul că ajutorul este justificat și indispensabil.
- (85) Intensitatea maximă și cuantumul ajutorului trebuie calculate de autoritatea care acordă ajutorul în momentul acordării acestuia. Costurile eligibile trebuie să fie însoțite de documente justificative care trebuie să fie clare, precise și actualizate. Pentru calcularea intensității sau a cuantumului ajutorului și a costurilor eligibile, toate cifrele utilizate trebuie să fie cele cărora nu li s-a aplicat nicio deducere de impozite sau de alte taxe.
- (86) Taxa pe valoarea adăugată (TVA) nu este eligibilă pentru ajutor, cu excepția cazului în care nu este recuperabilă în temeiul legislației naționale privind TVA-ul.
- (87) Atunci când ajutorul se acordă sub o altă formă decât un grant, cuantumul ajutorului este echivalentul subvenției brută al ajutorului.
- (88) Ajutoarele de plătit în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lor în momentul acordării ajutoarelor. Costurile eligibile se actualizează la valoarea lor în momentul acordării ajutoarelor. Rata dobânzii care trebuie aplicată în scopul actualizării este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutoarelor.
- (89) În cazul în care ajutoarele se acordă prin avantaje fiscale, tranșele ajutoarelor se actualizează pe baza ratelor de actualizare aplicabile în diferitele momente în care intră în vigoare avantajul fiscal.
- (90) Cu excepția părții II capitolele 1 și 3, ajutoarele se pot acorda în conformitate cu următoarele opțiuni simplificate în materie de costuri:
- costuri unitare;
 - sume forfetare;
 - finanțări forfetare.
- (91) Cuantumul ajutorului trebuie stabilit în unul dintre următoarele moduri:
- o metodă de calcul justă, echitabilă și verificabilă, bazată pe:
 - date statistice, alte informații obiective sau avize ale experților sau
 - date istorice verificate privind întreprinderile beneficiare individuale sau
 - aplicarea practicilor uzuale ale întreprinderilor beneficiare individuale în materie de contabilizare a costurilor;
 - în conformitate cu normele de aplicare a costurilor unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare corespunzătoare aplicabile în cadrul politicilor Uniunii pentru un tip similar de operațiune.

- (92) În ceea ce privește măsurile cofinanțate de UE, cuantumulurile costurilor eligibile pot fi calculate în conformitate cu opțiunile simplificate în materie de costuri prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060.
- (93) Atunci când evaluează compatibilitatea ajutorului, Comisia ia în considerare orice asigurare contractată sau care ar fi putut fi contractată de întreprinderea care beneficiază de ajutor. În ceea ce privește ajutoarele acordate pentru compensarea pierderilor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural, pentru a se evita riscul de denaturare a concurenței, ajutoarele cu o intensitate maximă ar trebui acordate numai întreprinderilor care nu pot fi acoperite prin asigurare pentru asemenea pierderi. Din acest motiv, pentru o îmbunătățire suplimentară a gestionării riscurilor, întreprinderile beneficiare trebuie încurajate să încheie o asigurare atunci când este posibil.

Condiții suplimentare pentru ajutoarele pentru investiții notificabile individual și ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate

- (94) Ca regulă generală, pentru ca un ajutor pentru investiții notificabil individual să fie considerat limitat la minimum, cuantumul ajutorului trebuie să corespundă costurilor suplimentare nete de execuție a investiției în zona în cauză, comparativ cu scenariul contrafactual al absenței ajutorului ⁽³⁹⁾, cu intensitățile maxime ale ajutorului ca valoare-plafon. Tot astfel, în cazul ajutoarelor pentru investiții acordate unor întreprinderi mari în cadrul unor scheme notificate, statele membre trebuie să se asigure că valoarea ajutorului este limitată la minimum folosind „abordarea pe baza costurilor nete suplimentare”, cu intensitățile maxime ale ajutorului ca valoare-plafon.
- (95) Cuantumul ajutoarelor nu ar trebui să depășească minimumul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, de exemplu nu ar trebui să conducă la creșterea ratei sale interne de rentabilitate economică (RIRE) peste ratele normale de rentabilitate aplicate de întreprinderea în cauză în alte proiecte de investiții similare sau, dacă aceste rate nu sunt disponibile, la creșterea ratei sale interne de rentabilitate peste costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau peste ratele de rentabilitate înregistrate de regulă în sectorul respectiv.
- (96) În cazul ajutoarelor pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate, statele membre trebuie să se asigure că cuantumul ajutorului corespunde costurilor suplimentare nete de execuție a investiției în zona respectivă, comparativ cu scenariul contrafactual în absența ajutorului. Metoda explicată la punctul (95) trebuie utilizată împreună cu intensitățile maxime ale ajutoarelor ca valoare-plafon.
- (97) În ceea ce privește ajutoarele notificabile individual acordate pentru investiții, Comisia va verifica dacă cuantumul ajutorului depășește minimumul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, astfel cum se prevede la punctul (95). Calculele utilizate în vederea analizării efectului stimulator pot fi folosite și pentru a evalua dacă ajutorul este proporțional. Statul membru trebuie să demonstreze proporționalitatea pe baza unor documente de tipul celor menționate la punctul (56).
- (98) Cerințe suplimentare prevăzute la punctele (94) - (97) nu se aplică municipalităților care sunt autorități locale autonome cu un buget anual mai mic de 10 milioane EUR și mai puțin de 5 000 de locuitori, menționate la punctul (51) de mai sus.

Cumularea ajutoarelor

- (99) Se pot acorda simultan ajutoare în cadrul mai multor scheme sau ajutoarele pot fi cumulate cu ajutoare ad-hoc, cu condiția ca cuantumul total al ajutoarelor de stat pentru o activitate sau un proiect să nu depășească intensitatea și cuantumul ajutoarelor prevăzute în prezentele orientări.
- (100) Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu oricare alte ajutoare de stat, atât timp cât ajutoarele respective vizează costuri eligibile identificabile diferite. Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu oricare alte ajutoare de stat, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celei mai ridicate intensități a ajutorului sau a celui mai ridicat cuantum al ajutorului care se aplică tipului de ajutor respectiv în temeiul prezentelor orientări.

⁽³⁹⁾ Atunci când se compară scenariul contrafactual, valoarea ajutorului trebuie actualizată aplicând același factor ca și în cazul scenariilor de investiții și contrafacticele corespunzătoare.

- (101) Ajutoarele fără costuri eligibile identificabile din prezentele orientări pot fi cumulate cu oricare alte măsuri de ajutor de stat cu costuri eligibile identificabile. Ajutoarele fără costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat fără costuri eligibile identificabile până la cel mai ridicat plafon total de finanțare relevant, stabilit în condițiile specifice ale fiecărui caz în prezentele orientări sau în alte orientări privind ajutoarele de stat, într-un regulament de exceptare pe categorii de ajutoare sau într-o decizie adoptată de Comisie.
- (102) Ajutoarele de stat în favoarea sectorului pescuitului și acvaculturii nu ar trebui să fie cumulate cu plățile menționate în Regulamentul (UE) 2021/1139 pentru aceleași costuri eligibile, în cazul în care un astfel de cumul ar avea ca rezultat o intensitate a ajutorului sau un quantum al ajutorului mai mare decât cele stabilite în cadrul prezentelor orientări.
- (103) În cazul în care finanțarea din partea Uniunii gestionată la nivel central de către instituții, agenții, întreprinderi comune sau alte organisme ale Uniunii care nu sunt direct sau indirect sub controlul statului membru este combinată cu un ajutor de stat, numai acesta din urmă este analizat pentru a se stabili dacă pragurile de notificare și intensitățile maxime sau quantumurile maxime ale ajutoarelor sunt respectate, cu condiția ca valoarea totală a finanțării publice acordate în legătură cu aceleași costuri eligibile să nu depășească rata (ratele) de finanțare cea (cele) mai favorabilă(e) prevăzută(e) în normele aplicabile ale dreptului Uniunii.
- (104) Ajutoarele autorizate în temeiul prezentelor orientări nu ar trebui să fie cumulate cu niciun ajutor *de minimis* în raport cu aceleași costuri eligibile în cazul în care cumulul respectiv ar avea ca rezultat o intensitate a ajutorului sau un quantum al ajutorului mai mare decât cele prevăzute în prezentele orientări.

3.2.4. Transparență

- (105) Statele membre trebuie să asigure publicarea⁽⁴⁰⁾ următoarelor informații în modulul Comisiei privind transparența⁽⁴¹⁾ sau pe un site web cuprinzător consacrat ajutoarelor de stat, la nivel național sau regional:
- (a) textul integral al schemei de ajutoare și al dispozițiilor sale de punere în aplicare sau temeiul juridic pentru ajutorul individual ori un link către acesta;
 - (b) identitatea autorității (autorităților) care acordă ajutorul;
 - (c) identitatea beneficiarilor individuali, forma și quantumul ajutoarelor acordate fiecărui beneficiar, data acordării, tipul de întreprindere (IMM/întreprindere mare), regiunea în care este situat beneficiarul (la nivelul NUTS II) și sectorul economic principal în care își desfășoară activitățile beneficiarul (la nivelul grupei NACE). O astfel de cerință poate fi eliminată în ceea ce privește acordarea de ajutoare individuale care nu depășesc pragul de 10 000 EUR⁽⁴²⁾;
- (106) În cazul schemelor de ajutoare sub forma unor avantaje fiscale, informațiile privind quantumurile ajutoarelor individuale pot fi furnizate în următoarele intervale (în milioane EUR): 0,01-0,03; peste 0,03-0,5; peste 0,5-1; peste 1-2; peste 2.

⁽⁴⁰⁾ Având în vedere interesul legitim în ceea ce privește transparența furnizării de informații publicului și punerea în balanță a nevoilor de transparență cu drepturile prevăzute de normele de protecție a datelor, Comisia concluzionează că este justificată publicarea numelui beneficiarului ajutorului atunci când beneficiarul ajutorului este o persoană fizică sau o persoană juridică ce poartă nume de persoane fizice (a se vedea Hotărârea din 9 septembrie 2010, *Volker und Markus Schecke și Eifert* C-92/09, EU:C:2010:662, punctul 53), având în vedere articolul 49 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul (UE) 2016/679. Normele în materie de transparență vizează îmbunătățirea conformității, sporirea responsabilității, evaluarea *inter pares* și, în ultimă instanță, creșterea gradului de eficacitate a cheltuielilor publice. Acest obiectiv va prevala asupra drepturilor în materie de protecție a datelor ce revin persoanelor fizice care beneficiază de sprijin public.

⁽⁴¹⁾ „Căutarea publică în baza de date privind transparența ajutoarelor de stat” disponibilă pe următorul site web: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=ro>.

⁽⁴²⁾ Pragul de 10 000 EUR corespunde pragului pentru publicarea informațiilor prevăzute la articolul 9 din Regulamentul (UE) 2022/2473. Este oportun să se stabilească un prag identic atât în regulamentul respectiv, cât și în prezentele orientări, în vederea asigurării coerenței între diferitele instrumente de ajutor de stat care se aplică în sectorul pescuitului și al acvaculturii.

- (107) Aceste informații trebuie publicate după luarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții ⁽⁴³⁾.
- (108) Din motive de transparență, statele membre trebuie să elaboreze rapoarte, astfel cum se prevede în partea III secțiunea 4 din prezentele orientări.

3.2.5. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

- (109) Ajutoarele acordate sectorului pescuitului și acvaculturii pot cauza denaturări ale pieței produselor. Anumite ajutoare pot ridica semne de întrebare cu privire la dezvoltarea supracapacității pe piețele aflate în declin în ceea ce privește producția primară de produse pescărești ⁽⁴⁴⁾ și de acvacultură, precum și prelucrarea și comercializarea acestora. Pentru ca ajutoarele să fie compatibile cu piața internă, efectele negative ale ajutoarelor în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre trebuie minimizate sau evitate. Comisia consideră că, în principiu, în cazul în care ajutoarele îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea I capitolul 2 secțiunea 2.3, în partea II capitolul 1 secțiunile 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 și 1.5 și în partea II capitolul 2 secțiunea 2.2, efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale sunt limitate la minimum.
- (110) Statele membre ar trebui să furnizeze dovezi care să permită Comisiei să identifice piața (piețele) de produse în cauză, și anume piața (piețele) afectată (afectate) de schimbarea de comportament a întreprinderii beneficiare. La evaluarea efectelor negative ale ajutorului, analiza denaturărilor concurenței se va concentra pe impactul previzibil pe care ajutorul îl are asupra concurenței dintre întreprinderile de pe piața (piețele) produselor afectate ⁽⁴⁵⁾ în sectorul pescuitului și acvaculturii.
- (111) În primul rând, dacă ajutorul este bine orientat, proporțional și limitat la costurile suplimentare nete, impactul negativ al ajutorului este atenuat și riscul ca ajutorul să denatureze în mod necuvenit concurența va fi mai redus. În al doilea rând, Comisia trebuie să stabilească intensitățile maxime sau cuantumul maxime ale ajutoarelor. Scopul este să se împiedice utilizarea ajutoarelor de stat pentru proiecte în care raportul dintre cuantumul ajutorului și costurile eligibile este considerat ca fiind extrem de ridicat și, în mod special, susceptibil să aibă un efect de denaturare. În general, cu cât sunt mai însemnate efectele pozitive care pot fi generate de proiectul care beneficiază de ajutor și cu cât este mai mare probabilitatea necesității ajutorului respectiv, cu atât este mai ridicat plafonul intensității ajutorului.
- (112) Cu toate acestea, chiar și atunci când este necesar și proporțional, ajutorul poate avea drept rezultat o schimbare a comportamentului întreprinderii beneficiare care denaturează concurența. Acest lucru este mai probabil în sectorul pescuitului și acvaculturii, care se deosebește de alte piețe prin prisma structurii sale specifice, care se caracterizează prin numărul mare de întreprinderi mici implicate și prin faptul că stocurile de pește sunt o resursă comună limitată. Pe astfel de piețe, riscul de denaturare a concurenței este ridicat chiar și atunci când se acordă numai ajutoare cu cuantumuluri mici.

Scheme de ajutoare pentru investiții în prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură

- (113) Pentru că ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor active în prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură și întreprinderilor care își desfășoară activitatea în alte sectoare, de exemplu în sectorul prelucrării alimentelor, tind să aibă aceleași efecte de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale, politica generală în domeniul concurenței referitoare la efectul asupra concurenței și a schimburilor comerciale ar trebui să se aplice în mod egal tuturor acestor sectoare. Prin urmare, condițiile descrise la punctele (114) - (124) trebuie respectate în ceea ce privește ajutoarele pentru investiții destinate prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură.

⁽⁴³⁾ Aceste informații trebuie publicate în termen de șase luni de la data acordării ajutorului (sau, în cazul ajutoarelor sub formă de avantaje fiscale, în termen de un an de la data declarației fiscale). În cazul ajutoarelor ilegale, statele membre trebuie să garanteze publicarea *ex post* a acestor informații, cel târziu în termen de șase luni de la data deciziei Comisiei. Informațiile trebuie să fie disponibile într-un format care să permită căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML.

⁽⁴⁴⁾ Prezentele orientări stabilesc garanții pentru evitarea efectelor negative nejustificate ale ajutoarelor asupra producției primare de produse pescărești. A se vedea, de exemplu, condițiile prevăzute pentru măsuri în partea II capitolul 3.

⁽⁴⁵⁾ O serie de piețe pot fi afectate de ajutor, întrucât impactul acestuia poate să nu fie limitat la piața corespunzătoare activității care beneficiază de sprijin, ci să se extindă și la alte piețe conectate, care sunt legate de cea piață fie din cauză că se află în amonte, în aval sau sunt complementare, fie pentru că întreprinderea beneficiară este deja prezentă pe aceste piețe sau poate fi prezentă în viitorul apropiat.

- (114) Schemele de ajutoare pentru investiții nu trebuie să ducă la denaturări semnificative ale concurenței și ale schimburilor comerciale. În special, chiar dacă denaturările pot fi considerate ca fiind limitate la nivel individual (sub rezerva îndeplinirii tuturor condițiilor privind ajutoarele pentru investiții), aceste scheme ar putea, atunci când sunt cumulate, să genereze în continuare niveluri ridicate de denaturare. În cazul unei scheme de ajutor pentru investiții care vizează anumite sectoare, riscul unor astfel de denaturări este chiar mai ridicat.
- (115) Prin urmare, statul membru în cauză trebuie să demonstreze că efectele negative vor fi limitate la minimum, ținând seama, de exemplu, de amploarea proiectelor în cauză, de cantumurile individuale și cumulate ale ajutoarelor, de întreprinderile beneficiare preconizate, precum și de caracteristicile sectoarelor vizate. Pentru a permite Comisiei să analizeze efectele negative probabile, statul membru vizat este încurajat să prezinte evaluările impactului de care dispune, precum și evaluările *ex post* efectuate pentru scheme similare.

Ajutoare notificabile individual acordate pentru prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură și ajutoarele pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate

- (116) Atunci când evaluează efectele negative ale ajutoarelor pentru investiții individuale sau ale ajutoarelor pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor notificate, Comisia acordă o atenție specială efectelor negative legate de cumulara capacităților excedentare în piețele aflate în declin, împiedicării ieșirii de pe piață și noțiunii de putere de piață substanțială. Aceste efecte negative sunt descrise la punctele (117)-(124) și trebuie să fie contrabalansate de efectele pozitive ale ajutoarelor.
- (117) În vederea identificării și a evaluării potențialelor denaturări ale concurenței și ale schimburilor comerciale, statele membre ar trebui să furnizeze dovezi care să permită Comisiei să identifice piețele de produse în cauză (adică produsele afectate de schimbarea de comportament a beneficiarului ajutorului) și să identifice concurenții și clienții/consumatorii afectați. Produsul în cauză este, de obicei, produsul care face obiectul proiectului de investiții ⁽⁴⁶⁾. Atunci când proiectul vizează un produs intermediar și o parte importantă a producției nu se vinde pe piață, produsul în cauză poate fi produsul din aval. Piața relevantă a produsului cuprinde produsul în cauză și înlocuitorii săi, considerați astfel de către consumator (din motive care țin de caracteristicile produsului, de prețuri și de scopul în care va fi folosit) sau de către producător (din motive de flexibilitate a instalațiilor de producție).
- (118) Comisia utilizează diverse criterii pentru a evalua aceste denaturări potențiale, cum ar fi structura pieței produsului în cauză, performanța pieței (piață în scădere sau în creștere), procesul de selecție a întreprinderii beneficiare, barierele la intrare și la ieșire, gradul de diferențiere a produsului.
- (119) Faptul că o întreprindere apelează în mod sistematic la ajutoare de stat ar putea indica faptul că, fără sprijin, întreprinderea în cauză nu este în măsură să facă față concurenței sau că beneficiază de avantaje necuvenite comparativ cu concurenții săi.
- (120) Comisia distinge două surse principale ale eventualelor efecte negative asupra piețelor de produse:
- (a) cazurile de majorare substanțială a capacității care creează o situație de capacitate excedentară sau agravează o astfel de situație, mai ales pe o piață aflată în declin și
 - (b) cazurile în care beneficiarul ajutorului deține o putere de piață substanțială.
- (121) Pentru a evalua dacă ajutorul servește la crearea sau la menținerea unor structuri de piață ineficiente, Comisia va lua în considerare capacitatea suplimentară de producție creată de proiect și va determina dacă piața este neperformantă.
- (122) În cazul în care piața vizată este în creștere, în mod normal există mai puține motive de îngrijorare că ajutorul va afecta stimulentele dinamice sau că va împiedica în mod nejustificat ieșirea de pe piață sau intrarea pe piață.

⁽⁴⁶⁾ Pentru proiectele de investiții care implică fabricarea mai multor produse diferite, trebuie evaluat fiecare produs în parte.

- (123) Situația este mai problematică în cazul piețelor aflate în declin. Comisia face distincția între cazurile în care, dintr-o perspectivă pe termen lung, piața este în mod structural în declin (adică se contractă) și cazurile în care piața se află într-un declin relativ (adică este încă în creștere, însă nu depășește o rată de creștere de referință).
- (124) Performanța insuficientă a pieței este, de regulă, măsurată în raport cu PIB-ul SEE aferent celor trei ani care preced începerea proiectului (rata de referință). Aceasta poate fi măsurată și pe baza ratelor de creștere preconizate pentru următorii trei până la cinci ani. Indicatorii pot include creșterea viitoare estimată a pieței în cauză și ratele rezultate estimate de utilizare a capacității, precum și impactul probabil al creșterii capacității asupra concurenților în ceea ce privește prețurile și marjele de profit.

3.2.6. Punerea în balanță a efectelor pozitive și negative ale ajutorului (testul comparativ)

- (125) Comisia analizează dacă efectele pozitive ale ajutorului depășesc efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale. Comisia poate concluziona că ajutorul este compatibil cu piața internă numai în cazul în care efectele pozitive le depășesc pe cele negative.
- (126) În cazurile în care ajutorul propus nu urmărește, într-un mod adecvat și proporțional, să remedieze un eșec al pieței bine identificat, efectele negative de denaturare pe care ajutorul le are asupra concurenței vor tinde să contrabalanseze efectele pozitive ale acestuia, drept pentru care Comisia ar putea concluziona că ajutorul propus este incompatibil cu piața internă.
- (127) În cadrul evaluării efectelor pozitive și negative ale ajutorului, Comisia va ține seama de impactul ajutorului asupra îndeplinirii obiectivelor PCP prevăzute la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și menționate în FEAMPA. Principalul obiectiv al PCP este de a garanta că, pe termen lung, activitățile de pescuit și de acvacultură sunt sustenabile din punctul de vedere al mediului și sunt gestionate într-un mod coerent cu obiectivele de a obține beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă și de a contribui la disponibilitatea aprovizionării cu alimente [articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013] și cu obiectivul de a asigura coerența cu legislația de mediu a Uniunii [articolul 2 alineatul (5) litera (j) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013]. Este puțin probabil ca măsurile care contravin unuia dintre aceste obiective să creeze efecte pozitive pentru PCP; aceste măsuri pot avea efecte negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale din cauza resurselor limitate pentru care concurează întreprinderile din sector. Acest lucru va face improbabil un rezultat pozitiv al testului comparativ desfășurat cu privire la astfel de măsuri. În acest context, Comisia va acorda o atenție deosebită riscului de mărire a capacității de pescuit, de pescuit excesiv sau de deplasare a eforturilor de pescuit, precum și echilibrului dintre capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit disponibile.
- (128) În principiu, având în vedere efectele sale pozitive asupra dezvoltării sectorului pescuitului și acvaculturii, Comisia consideră că, în cazul ajutoarelor care îndeplinesc condițiile prevăzute în partea I capitolul 2 secțiunea 2.3, în partea II capitolul 1 secțiunile 1.1, 1.2 1.3, 1.4 și 1.5 și în partea II capitolul 2 secțiunea 2.2, efectul negativ asupra concurenței și a schimburilor comerciale dintre statele membre este limitat la minimum.
- (129) În ceea ce privește ajutoarele de stat cofinanțate în cadrul FEAMPA, Comisia va considera că efectele pozitive aferente au fost stabilite.
- (130) Ajutoarele care contribuie la obiectivele politicii de conservare prin eliminarea treptată a derogărilor permise în prezent în temeiul normelor PCP, cum ar fi derogările de la obligația de debarcare, vor fi considerate ca având un efect pozitiv asupra obiectivelor PCP.
- (131) Comisia va considera, de asemenea, că ajutoarele care sprijină obiectivele politicii de mediu și care pot fi legate de eforturile de conservare prin contribuția lor la o stare ecologică bună, prin implementarea și monitorizarea zonelor marine protejate, prin punerea în aplicare a unor acțiuni care contribuie la restabilirea continuității râurilor în temeiul Directivei 2000/60/CE privind apa⁽⁴⁷⁾ sau al Directivei (UE) 2019/904 privind unelele de pescuit/plasticul⁽⁴⁸⁾ sau prin instituirea unor măsuri-cadru de acțiune prioritare pentru siturile Natura 2000, reprezintă o contribuție pozitivă la obiectivele PCP.

⁽⁴⁷⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽⁴⁸⁾ Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului (JO L 155, 12.6.2019, p. 1).

- (132) În cadrul acestui exercițiu de comparare, Comisia va acorda o atenție deosebită articolului 3 din Regulamentul (UE) 2020/852, inclusiv principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative”, sau altor metodologii comparabile, cum ar fi abordarea ecosistemică aplicată gestionării pescuitului marin în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013. PCP constă în acte legislative care stabilesc un cadru global de guvernare în domeniul pescuitului, care necesită găsirea unui echilibru între criteriile de sustenabilitate ecologică, socială și economică.
- (133) În plus, Comisia poate, de asemenea, să țină seama, după caz, de faptul că ajutorul propus are sau nu alte efecte pozitive sau negative. În cazul în care astfel de efecte pozitive corespund celor enunțate în politicile Uniunii, cum ar fi Pactul verde european, inclusiv o economie albastră durabilă ⁽⁴⁹⁾, Strategia „De la fermă la consumator” ⁽⁵⁰⁾, Planul de acțiune pentru economia circulară ⁽⁵¹⁾, Strategia în domeniul biodiversității ⁽⁵²⁾, Planul de acțiune al UE „Către reducerea la zero a poluării apei, aerului și solului” ⁽⁵³⁾, Strategia privind adaptarea la schimbările climatice ⁽⁵⁴⁾, sau celor legate de eficiența energetică ⁽⁵⁵⁾, inițiativa „Conturarea viitorului digital al Europei” ⁽⁵⁶⁾, atunci se poate presupune că ajutorul propus aliniat la aceste politici ale Uniunii are astfel de efecte pozitive mai ample.
- (134) În schimb, este probabil că ajutoarele care contribuie la îmbunătățirea capacității de pescuit sau care au ca rezultat pescuitul excesiv ori deplasarea efortului de pescuit care ar putea conduce la pescuit excesiv (a se vedea punctul (4) din orientări) vor submina obiectivele PCP. Având în vedere contextul juridic și economic al sectorului pescuitului, în care întreprinderile concurează pentru resurse limitate, este puțin probabil ca măsurile cu astfel de efecte care, în principiu, sunt considerate dăunătoare să conducă la un rezultat pozitiv al exercițiului de comparare.
- (135) Cu excepția ajutoarelor prevăzute în mod explicit în prezentele orientări, este puțin probabil ca testul comparativ să fie pozitiv în ceea ce privește următoarele tipuri de măsuri de ajutor care sunt, în principiu, considerate dăunătoare:
- (a) măsurile care sporesc capacitatea de pescuit a unei nave de pescuit;
 - (b) măsurile care vizează achiziționarea de echipamente care sporesc capacitatea unei nave de pescuit de a găsi pește;
 - (c) măsurile care vizează construirea, achiziționarea sau importul de nave de pescuit;

⁽⁴⁹⁾ Articolul 2 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2021/1139 definește „economia albastră durabilă” ca reprezentând „toate activitățile economice sectoriale și transsectoriale de pe tot cuprinsul pieței interne care au legătură cu oceanele, mările, regiunile de coastă și apele continentale, care acoperă regiunile insulare și ultraperiferice și țările fără ieșire la mare din Uniune, inclusiv sectoarele emergente și bunurile și serviciile necomerciale, care au drept obiectiv asigurarea durabilității de mediu, economice și sociale și care sunt compatibile cu ODD-urile, în special cu ODD 14, și cu legislația Uniunii în materie de mediu”. A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o nouă abordare pentru o economie albastră durabilă în UE – Transformarea economiei albastre a UE pentru un viitor durabil (COM/2021/240 final).

⁽⁵⁰⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: O Strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic [COM(2020) 381 final].

⁽⁵¹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă (COM/2020/98 final).

⁽⁵²⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre (COM/2020/380 final).

⁽⁵³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Călea către o planetă sănătoasă pentru toți – Plan de acțiune al UE: „Către reducerea la zero a poluării aerului, apei și solului”, [COM (2021) 400 final].

⁽⁵⁴⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: O strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice [COM(2013)0216 final].

⁽⁵⁵⁾ În special în ceea ce privește principiul „eficiența energetică înainte de toate”, inclus la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2012/27/UE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, JO L 328, 21.12.2018, p. 210.

⁽⁵⁶⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Conturarea viitorului digital al Europei [COM(2020) 67 final].

- (d) măsurile care vizează transferul navelor de pescuit către țări terțe sau schimbarea pavilionului cu pavilionul unei țări terțe, inclusiv prin crearea de întreprinderi comune cu parteneri din țări terțe;
- (e) măsurile care vizează încetarea temporară sau definitivă a activităților de pescuit;
- (f) măsurile care vizează pescuitul de explorare;
- (g) măsurile care vizează transferul dreptului de proprietate asupra unei întreprinderi;
- (h) măsurile care vizează repopularea directă, cu excepția cazurilor de repopulare experimentală;
- (i) măsurile care vizează construcția de noi porturi sau noi hale de litații, cu excepția noilor puncte de debarcare;
- (j) măsurile care vizează mecanismele de intervenție pe piață care urmăresc retragerea temporară sau definitivă de pe piață a unor produse pescărești sau de acvacultură în vederea reducerii ofertei pentru a preveni scăderea prețurilor sau mărirea prețurilor care nu respectă dispozițiile articolelor 30 și 31 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013;
- (k) măsurile care vizează investițiile la bordul navelor de pescuit necesare pentru a respecta cerințele prevăzute de dreptul Uniunii aflate în vigoare în momentul depunerii cererii de ajutor, inclusiv cerințele care decurg din obligațiile Uniunii în contextul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului;
- (l) măsurile care vizează investițiile la bordul navelor de pescuit care au desfășurat activități de pescuit timp de mai puțin de 60 de zile în cei doi ani calendaristici care precedă anul depunerii cererii de ajutor sau
- (m) măsurile care vizează înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar al unei nave de pescuit.

(136) Este puțin probabil ca testul comparativ să fie pozitiv în ceea ce privește măsurile de ajutor:

- (a) care nu includ garanții care să garanteze că solicitantul ajutorului de stat sau, în cazul în care nu este necesară o cerere, un act echivalent prevede că întreprinderea beneficiară respectă normele PCP pe întreaga perioadă de punere în aplicare a proiectului și timp de cinci ani de la plata finală a ajutorului către întreprindere; și
- (b) care nu prevăd că o întreprindere beneficiară care nu a respectat cerințele de la litera (a) sau care a comis una sau mai multe dintre infracțiunile împotriva mediului prevăzute la articolele 3 și 4 din Directiva 2008/99/CE ⁽⁵⁷⁾ în cazul în care cererea de ajutor este depusă în temeiul articolelor 32-39 din Regulamentul (UE) 2022/2473, astfel cum a fost stabilit de autoritatea națională competentă, în perioadele specificate la litera (a) nu mai are dreptul să depună o cerere de ajutor și trebuie să ramburseze ajutorul proporțional cu neconformitatea sau cu infracțiunea.

(137) Dispozițiile de la punctul (136) nu se aplică:

- ajutoarelor care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.1 din prezentele orientări și nici
- ajutoarelor pentru costurile aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură prevăzute în partea II capitolul 1 secțiunea 1.3 din prezentele orientări.

(138) Pentru categoriile de ajutoare din partea I capitolul 2 secțiunile 2.1.2 și 2.2 și punctul (24) din secțiunea 2.3 și din partea II capitolul 2 secțiunea 2.1 și secțiunea 2.3 și capitolul 3 din prezentele orientări, Comisia va pune în balanță efectele negative identificate asupra concurenței și a condițiilor comerciale ale măsurii de ajutor cu efectele pozitive ale ajutorului planificat asupra activităților economice care beneficiază de sprijin, inclusiv contribuția acestuia la obiectivele PCP și, în cadrul politicii respective, la obiectivele FEAMPA.

⁽⁵⁷⁾ Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal (JO L 328, 6.12.2008, p. 28).

PARTEA II

CATEGORIILE DE AJUTOARE

Capitolul 1

1. AJUTOARE PENTRU GESTIONAREA RISCURILOR ȘI A CRIZELOR

1.1. Ajutoarele pentru repararea pagubelor provocate de dezastre naturale sau de evenimente extraordinare

- (139) Comisia va considera că ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de dezastre naturale sau de evenimente extraordinare sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (140) „Dezastrele naturale” și „evenimentele extraordinare”, astfel cum sunt menționate la articolul 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, constituie excepții de la interdicția generală privind ajutoarele de stat în cadrul pieței interne, prevăzută la articolul 107 alineatul (1) din TFUE. Din acest motiv, Comisia a susținut în mod constant că aceste noțiuni trebuie interpretate în mod restrictiv. Această poziție a fost confirmată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene ⁽³⁸⁾.
- (141) Până în prezent, în domeniul ajutoarelor de stat pentru sectorul pescuitului și al acvaculturii, Comisia a acceptat că furtunile și inundațiile extrem de grave, în special inundațiile provocate de revărsarea apelor din râuri sau lacuri, pot constitui dezastre naturale. În plus, în conformitate cu Regulamentul (UE) (UE) 2022/2473, este posibilă exceptarea pe categorii a următoarelor tipuri de dezastre naturale: cutremure, avalanșe, alunecări de teren, inundații, tornade, uragane, erupții vulcanice și incendii de vegetație de origine naturală.
- (142) Următoarele sunt exemple de evenimente extraordinare care au fost recunoscute de către Comisie în cazuri care nu se încadrează în sectorul pescuitului și acvaculturii: războaie, tulburări interne, greve, cu anumite rezerve și în funcție de amploarea lor, accidente industriale sau nucleare majore și incendii care provoacă pierderi pe scară largă. Apariția focarelor de boli ale animalelor sau de organisme dăunătoare plantelor nu este, în principiu, considerată drept eveniment extraordinar.
- (143) Comisia va continua să evalueze de la caz la caz propunerile de acordare a ajutoarelor în conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE, ținând seama de practica sa anterioară în acest domeniu.
- (144) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni trebuie să îndeplinească, în plus, următoarele condiții:
- (a) autoritatea competentă a statului membru a recunoscut în mod oficial evenimentul ca fiind un dezastru natural sau un eveniment extraordinar și
 - (b) există o legătură de cauzalitate directă între dezastrul natural sau evenimentul extraordinar și pagubele suferite de întreprindere.
- (145) După caz, statele membre pot stabili criteriile în avans, pe baza cărora se consideră că recunoașterea formală menționată la punctul (144) litera (a) este efectivă.
- (146) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup ori unei organizații de producători al cărei membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup și unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.
- (147) Schemele de ajutoare trebuie instituite în termen de trei ani de la data producerii evenimentului, iar ajutorul trebuie plătit integral în termen de patru ani de la data respectivă. În cazul unui dezastru natural specific sau al unui eveniment extraordinar specific, Comisia va autoriza ajutoarele notificate separat care constituie o derogare de la această regulă, în cazuri justificate corespunzător, de exemplu având în vedere natura și/sau amploarea evenimentului sau natura pagubelor, care se manifestă cu întârziere sau continuu.

⁽³⁸⁾ A se vedea Hotărârea din 11 noiembrie 2004, Spania/Comisia, cauza C-73/03, ECLI:EU:C:2004:711, punctul 36 și Hotărârea din 23 februarie 2006, Giuseppe Atzeni și alții, cauzele conexe C-346/03 și C-529/03, ECLI:EU:C:2006:130, punctul 79.

- (148) Pentru a facilita gestionarea rapidă a crizelor, Comisia va autoriza *ex ante* scheme-cadru de ajutoare pentru compensarea pagubelor provocate de furtuni extrem de puternice, de inundații, de cutremure, de avalanșe, de alunecări de teren, de tornade, de uragane, de erupții vulcanice și de incendii de vegetație de origine naturală, sub rezerva stabilirii în mod clar a condițiilor în care se pot acorda ajutoarele. În aceste cazuri, statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (345).
- (149) Ajutoarele acordate pentru compensarea pagubelor provocate de alte tipuri de dezastre naturale, care nu sunt prevăzute la punctul (141), și a pagubelor provocate de evenimente extraordinare trebuie notificate separat Comisiei.
- (150) Costurile eligibile sunt costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar în cauză, evaluate de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea care acordă ajutorul sau de către o societate de asigurare.
- (151) Pagubele pot include:
- (a) pagube materiale (de exemplu, clădiri, echipamente, utilaje, stocuri și mijloace de producție) și
 - (b) pierderea de venituri cauzată de distrugerea totală sau parțială a producției din sectorul pescuitului sau din acvacultură ori a mijloacelor de producție aferente.
- (152) Pagubele trebuie calculate la nivelul fiecărui beneficiar.
- (153) Calcularea pagubelor materiale trebuie să aibă la bază costurile reparației sau valoarea economică a bunului afectat înainte de producerea dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar. Valoarea pagubelor nu trebuie să depășească costul reparației sau scăderea valorii juste de piață cauzată de dezastrul natural sau de evenimentul extraordinar, adică diferența dintre valoarea bunului respectiv imediat înainte și imediat după producerea dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar.
- (154) Pierderea de venituri trebuie calculată prin scăderea:
- (a) rezultatului înmulțirii cantității de produse pescărești și de acvacultură produse în anul în care a avut loc dezastrul natural sau evenimentul extraordinar sau în fiecare an următor afectat de distrugerea totală sau parțială a mijloacelor de producție cu prețul de vânzare mediu obținut în cursul anului respectiv
- din
- (b) rezultatul înmulțirii cantității anuale medii de produse pescărești și de acvacultură obținute în perioada de trei ani care precedă apariția dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar sau a unei medii pe trei ani stabilite pe baza unei perioade de cinci ani care precedă apariția dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse, cu prețul de vânzare mediu obținut.
- (155) Această cifră poate fi majorată prin includerea altor costuri suportate de întreprinderea beneficiară ca urmare a dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar și din această cifră trebuie scăzute toate costurile care nu au fost suportate ca urmare a dezastrului natural sau a evenimentului extraordinar în cauză și care, altfel, ar fi trebuit să fie suportate de către întreprinderea beneficiară.
- (156) Comisia poate accepta alte metode pentru calcularea pagubelor, cu condiția să se asigure că acestea sunt reprezentative și nu se bazează pe capturi sau randamente ale producției excesiv de ridicate și nu conduc la acordarea de supracompensații unei întreprinderi beneficiare.
- (157) În cazul în care un IMM a fost înființat la mai puțin de trei ani de la data producerii evenimentului, trimiterea la perioadele de trei sau cinci ani menționate la punctul (154) litera (b) trebuie înțeleasă ca făcând referire la cantitatea produsă și comercializată de o întreprindere medie de aceeași dimensiune ca solicitantul, și anume o microîntreprindere sau o întreprindere mică sau, respectiv, o întreprindere mijlocie din sectorul național sau regional afectată de dezastrul natural sau de evenimentul extraordinar.

(158) Ajutoarele și oricare alte plăți primite în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile efectuate în cadrul polițelor de asigurare, trebuie să se limiteze la 100 % din costurile eligibile.

1.2. Ajutoare pentru repararea pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural

(159) Comisia va considera că ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.

(160) Se consideră că ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural reprezintă un instrument adecvat menit să ajute întreprinderile să se redreseze în urma unor astfel de pagube și să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care să contravină interesului comun, sub rezerva respectării condițiilor stabilite în prezenta secțiune.

(161) Până în prezent, în domeniul ajutoarelor de stat pentru sectorul pescuitului și al acvaculturii, Comisia a acceptat că furtunile, rafalele de vânt care cauzează valuri extrem de înalte, precipitațiile abundente și persistente, inundațiile și temperaturile extrem de ridicate ale apei pe o perioadă mai lungă de timp pot constitui fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural. În plus, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/2473, este posibilă exceptarea pe categorii a următoarelor tipuri de condiții meteorologice nefavorabile: înghețuri, furtuni, grindină, gheață, ploi torențiale și de lungă durată și seceta gravă.

(162) Comisia va continua să evalueze de la caz la caz propunerile de acordare de ajutoare pentru compensarea pagubelor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural, ținând seama de practica sa anterioară în acest domeniu.

(163) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni trebuie să îndeplinească, în plus, următoarele condiții:

- (a) pagubele cauzate de fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural trebuie să reprezinte peste 30 % din producția medie anuală, calculată pe baza celor trei ani calendaristici precedenți sau a unei medii pe trei ani bazate pe cei cinci ani care preced fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural, cu excepția celei mai mari și a celei mai mici dintre valori;
- (b) trebuie să existe o legătură causală directă între fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural și pagubele suferite de întreprindere;
- (c) în cazul pierderilor cauzate de fenomene climatice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural care ar putea fi acoperite prin fonduri mutuale finanțate prin Regulamentul (UE) 2021/1139, statul membru trebuie să justifice de ce intenționează să acorde un ajutor mai degrabă decât compensații financiare plătite prin intermediul unor astfel de fonduri mutuale.

(164) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup ori unei organizații de producători al cărei membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup sau unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.

(165) Schemele de ajutoare legate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural trebuie instituite în termen de trei ani de la data producerii fenomenului. Ajutoarele trebuie plătite în termen de patru ani de la data respectivă.

(166) Pentru a facilita gestionarea rapidă a crizelor, Comisia va autoriza *ex ante* schemele-cadru de ajutoare pentru compensarea pagubelor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural, sub rezerva precizării în mod clar a condițiilor în care se pot acorda ajutoarele. În aceste cazuri, statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (345).

- (167) Ajutoarele acordate pentru compensarea pagubelor provocate de alte tipuri de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unui dezastru natural care nu sunt prevăzute la punctul (161) trebuie notificate separat Comisiei.
- (168) Sunt eligibile costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a unui fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural, evaluat fie de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea competentă sau de către o firmă de asigurări.
- (169) Pagubele pot include:
- (a) pagube materiale (de exemplu, clădiri, nave, echipamente, utilaje, stocuri și mijloace de producție) și
 - (b) pierderea de venituri cauzată de distrugerea totală sau parțială a producției din sectorul pescuitului sau din acvacultură ori a mijloacelor de producție aferente.
- (170) Pagubele trebuie calculate la nivelul fiecărui beneficiar.
- (171) În cazul pagubelor materiale, acestea trebuie să fi avut ca rezultat o pierdere de peste 30 % din producția medie anuală, calculată pe baza celor trei ani calendaristici precedenți sau a unei medii pe trei ani bazate pe cei cinci ani care preced fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural, cu excepția celei mai mari și a celei mai mici dintre valori.
- (172) Calcularea pagubelor materiale trebuie să se bazeze pe costurile reparației sau pe valoarea economică a activului afectat înaintea fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural. Ele nu trebuie să depășească costul reparației sau diminuarea în valoarea echitabilă de piață cauzate de fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural, adică diferența dintre valoarea activului imediat înainte și imediat după fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural.
- (173) Pierderea de venituri trebuie calculată prin scăderea:
- (a) rezultatului înmulțirii cantității de produse pescărești și din acvacultură obținute în anul în care a apărut fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural sau în fiecare an următor afectat de distrugerea totală sau parțială a mijloacelor de producție cu prețul de vânzare mediu obținut în cursul anului respectiv
din
 - (b) rezultatul înmulțirii cantității anuale medii de produse pescărești și din acvacultură obținute în perioada de trei ani care a precedat fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural sau a unei medii pe trei ani bazate pe perioada de cinci ani care a precedat fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse, cu prețul de vânzare mediu obținut.
- (174) Această cifră poate fi majorată prin includerea altor costuri suportate de întreprinderea beneficiară cauzate de fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural și din această cifră trebuie scăzute toate costurile care nu au fost suportate ca urmare a fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural și care, altfel, ar fi trebuit să fie suportate de către întreprinderea beneficiară.
- (175) Comisia poate accepta alte metode pentru calcularea pagubelor, cu condiția să se asigure că acestea sunt reprezentative și nu se bazează pe capturi sau randamente ale producției excesiv de ridicate și nu conduc la acordarea de supracompensații unei întreprinderi beneficiare.
- (176) În cazul în care un IMM a fost înființat la mai puțin de trei ani de la data producerii fenomenului meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural, trimiterea la perioadele de trei sau cinci ani de la punctele (163)(a), (171) și (173)(b) trebuie înțeleasă ca făcând referire la cantitatea produsă și comercializată de o întreprindere medie de aceeași dimensiune ca solicitantul, și anume o microîntreprindere sau o întreprindere mică sau, respectiv, o întreprindere mijlocie din sectorul național sau regional afectată de fenomenul meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unui dezastru natural.

(177) Ajutoarele și oricare alte plăți primite în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile efectuate în cadrul polițelor de asigurare, trebuie să se limiteze la 100 % din costurile eligibile.

1.3. Ajutoare pentru acoperirea costurilor aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură și a costurilor aferente infestărilor cu specii alogene invazive, precum și ajutoare pentru repararea pagubelor cauzate de respectivele boli ale animalelor și infestări

(178) Comisia va considera că ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură și a costurilor aferente infestărilor cu specii alogene invazive, precum și ajutoarele pentru repararea pagubelor cauzate de respectivele boli ale animalelor și infestări sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, în cazul în care acestea respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și condițiile specifice stabilite în prezenta secțiune.

(179) Se consideră că ajutoarele pentru acoperirea costurilor aferente prevenirii, controlului și eradicării bolilor animalelor în acvacultură și a costurilor aferente infestărilor cu specii alogene invazive, precum și ajutoarele pentru repararea pagubelor cauzate de respectivele boli ale animalelor și infestări reprezintă un instrument adecvat pentru a ajuta întreprinderile să abordeze riscurile pe care le prezintă aceste amenințări și să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor domenii economice, fără a afecta în mod negativ condițiile comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, sub rezerva respectării condițiilor stabilite în prezenta secțiune.

(180) Ajutoarele care fac obiectul prezentei secțiuni se pot acorda exclusiv:

(a) în ceea ce privește bolile animalelor și infestările cu specii alogene invazive pentru care există norme ale Uniunii sau norme naționale stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative și

(b) în cadrul:

(i) unui program public la nivelul Uniunii, la nivel național sau la nivel regional pentru prevenirea, controlul sau eradicarea bolilor animalelor; sau

(ii) în cadrul unor măsuri de urgență impuse de autoritatea națională competentă sau

(iii) măsuri de eradicare sau de limitare a răspândirii unei specii alogene invazive puse în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014.

(181) Programele și măsurile prevăzute la punctul (180) litera (b) trebuie să conțină o descriere a măsurilor de prevenire, control și eradicare în cauză.

(182) Ajutoarele nu trebuie să se refere la măsuri în cazul cărora legislația Uniunii prevede suportarea costului aferent acestora de către întreprinderea beneficiară, cu excepția cazului în care costul respectivelor măsuri de ajutor este compensat integral de redevențele pe care întreprinderile beneficiare au obligația de a le achita.

(183) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup ori unei organizații de producători al cărei membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup sau unei organizații de producători, cuantumul acestora nu trebuie să depășească cuantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.

(184) Nu ar trebui să se acorde ajutoare individuale în cazul în care se stabilește că apariția bolii animalelor sau infestarea cu specii alogene invazive a fost cauzată de întreprinderea beneficiară, în mod intenționat sau din neglijență.

(185) În ceea ce privește bolile animalelor, ajutoarele se pot acorda pentru:

(a) bolile animalelor acvatice enumerate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁵⁹⁾ sau incluse în lista bolilor animalelor din Codul sanitar pentru animale acvatice al Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor⁽⁶⁰⁾;

⁽⁵⁹⁾ Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”) (JO L 84, 31.3.2016, p. 1).

⁽⁶⁰⁾ A se vedea: <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

- (b) zoonozele animalelor acvatice enumerate la punctul 2 din anexa III la Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶¹⁾.
 - (c) bolile emergente, care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2016/429;
 - (d) alte boli decât cele înscrise pe listă, astfel cum sunt menționate la articolul 9 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) 2016/429, care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 226 din regulamentul respectiv.
- (186) Schemele de ajutoare trebuie instituite în termen de trei ani de la data apariției costurilor sau a pagubelor provocate de boala animalelor sau de infestarea cu specii alogene invazive. Ajutoarele trebuie plătite în termen de patru ani de la data respectivă. Aceste condiții nu se aplică costurilor suportate în scopuri preventive, astfel cum se indică la punctul (188).
- (187) Pentru a facilita gestionarea rapidă a crizei, Comisia va autoriza *ex ante* schemele-cadru, sub rezerva precizării cu claritate a condițiilor în care se pot acorda ajutoarele. În aceste cazuri, statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (345).
- (188) Ajutoarele pot acoperi următoarele costuri eligibile, inclusiv în scopuri preventive:
- (a) controale sanitare, analize, teste și alte măsuri de depistare;
 - (b) îmbunătățirea măsurilor de biosecuritate;
 - (c) cumpărarea, depozitarea, administrarea sau distribuirea de vaccinuri, medicamente și substanțe pentru tratarea animalelor;
 - (d) achiziționarea, depozitarea, implementarea și distribuirea de produse sau echipamente de protecție pentru combaterea infestărilor cu specii alogene invazive;
 - (e) sacrificarea, reformarea și distrugerea animalelor;
 - (f) distrugerea produselor de origine animală și a produselor legate de animale;
 - (g) curățarea, dezinfectarea sau dezinfestarea exploatației sau a echipamentelor;
 - (h) pagubele suferite ca urmare a sacrificării, reformării sau distrugerii animalelor, a produselor de origine animală și a produselor legate de acestea.
- (189) Ajutoarele legate de costurile eligibile menționate la punctul (188)(a) trebuie acordate în natură și trebuie plătite furnizorului de controale sanitare, analize, teste și alte măsuri de depistare, cu excepția cazului în care întreprinderile beneficiare dispun deja de capacități interne adecvate pentru scopurile respective.
- (190) În cazul ajutoarelor destinate reparării pagubelor provocate de bolile animalelor sau de infestările cu specii alogene invazive menționate la punctul (188)(h), compensația trebuie calculată numai în raport cu:
- (a) valoarea de piață a animalelor sacrificate, reformate sau decedate ori a produselor distruse:
 - (i) ca urmare a bolii animalelor sau a infestării cu specii alogene invazive sau
 - (ii) în cadrul unui program public sau al unei măsuri publice prevăzute la punctul (180)(b).
 - (b) pierderea de venituri din cauza obligațiilor de carantină și a dificultăților de repopulare.
- (191) Valoarea de piață menționată la litera (190)(a) trebuie stabilită pe baza valorii animalelor imediat înainte de apariția sau confirmarea oricărei suspiciuni privind boala animalelor sau infestarea cu specii alogene invazive, ca și cum acestea nu ar fi fost afectate de boală sau de infestare.

⁽⁶¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a unui program privind piața internă, competitivitatea întreprinderilor, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, domeniul plantelor, animalelor, produselor alimentare și hranei pentru animale și statisticile europene (Programul privind piața unică) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 99/2013, (UE) nr. 1287/2013, (UE) nr. 254/2014 și (UE) nr. 652/2014 (JO L 153, 3.5.2021, p. 1).

- (192) Din suma respectivă trebuie deduse costurile care nu sunt suportate în mod direct din cauza bolii animalelor sau a infestării cu specii alogene invazive care, altfel, ar fi fost suportate de întreprinderea beneficiară, precum și veniturile obținute din vânzarea de produse legate de animalele sacrificate, reformate sau distruse în scopuri preventive sau de eradicare.
- (193) În cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, Comisia poate accepta și alte costuri suportate din cauza bolilor animalelor în acvacultură sau a infestărilor cu specii alogene invazive.
- (194) Ajutoarele și oricare alte plăți primite de către întreprinderea beneficiară, inclusiv plățile efectuate în cadrul altor măsuri naționale sau ale Uniunii ori în cadrul polițelor de asigurare sau al fondurilor mutuale pentru aceleași costuri eligibile, trebuie limitate la 100 % din costurile eligibile.

1.4. Ajutoare destinate reparării pagubelor provocate de animale protejate

- (195) Comisia va considera că ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de animale protejate sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (196) Se consideră că ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de animale protejate reprezintă un instrument adecvat pentru a ajuta întreprinderile să abordeze riscurile pe care le prezintă speciile protejate de dreptul Uniunii sau de dreptul intern și pentru a facilita dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, sub rezerva respectării condițiilor stabilite în prezenta secțiune.
- (197) Ajutoarele care fac obiectul prezentei secțiuni se pot acorda numai dacă:
- există o legătură causală directă între pagubele suferite și comportamentul animalelor protejate;
 - costurile eligibile sunt costurile pagubelor suferite ca o consecință directă a comportamentului animalelor protejate, astfel cum a fost evaluat fie de către o autoritate publică, de un expert independent recunoscut de autoritatea competentă sau de către o firmă de asigurări și
 - în sectorul pescuitului, ajutorul se referă numai la pagubele cauzate capturilor, indiferent de eventual impact al animalelor protejate asupra populației sălbatice în ansamblu.
- (198) Ajutoarele trebuie să fie plătite direct întreprinderii în cauză sau unui grup ori unei organizații de producători al cărei membru este întreprinderea respectivă. În cazul în care ajutoarele se plătesc unui grup sau unei organizații de producători, quantumul acestora nu trebuie să depășească quantumul ajutorului pentru care este eligibilă întreprinderea respectivă.
- (199) Schemele de ajutoare legate de pagubele produse de animale protejate trebuie instituite în termen de trei ani de la data producerii pagubelor. Ajutoarele trebuie plătite în termen de patru ani de la data respectivă.
- (200) Costurile eligibile pot include:
- valoarea de piață a animalelor rănite sau ucise de animalele protejate;
 - pagubele materiale suferite de următoarele active: echipamente, utilaje și bunuri.
- (201) Valoarea de piață menționată la punctul (200)(a) trebuie stabilită pe baza valorii animalelor imediat înainte de producerea pagubelor, ca și cum aceasta nu ar fi fost afectată de comportamentul animalelor protejate.
- (202) Calculul pagubelor materiale trebuie să se bazeze pe costurile reparației sau pe valoarea economică pe care o avea activul afectat înainte de producerea pagubelor. Quantumul pagubelor nu trebuie să depășească costul reparației sau scăderea valorii juste de piață cauzată de comportamentul animalelor protejate, adică diferența dintre valoarea bunului respectiv imediat înainte și imediat după producerea pagubelor.

- (203) Suma respectivă poate fi majorată cu alte costuri suportate de întreprinderea beneficiară din cauza comportamentului animalelor protejate și, în orice caz, din aceasta trebuie să se scadă eventualele costuri care nu sunt suportate direct din cauza comportamentului animalelor protejate, care altfel ar fi fost suportate de întreprinderea beneficiară, precum și din eventualele venituri obținute din vânzarea de produse legate de animalele rănite sau ucise.
- (204) Comisia poate accepta alte metode pentru calcularea pagubelor, cu condiția să se asigure că acestea sunt reprezentative și nu se bazează pe capturi sau randamente ale producției excesiv de ridicate și nu conduc la acordarea de supracompensații unei întreprinderi beneficiare.
- (205) Cu excepția primelor atacuri din partea animalelor protejate, este necesar un efort rezonabil din partea întreprinderilor beneficiare în vederea reducerii riscului de denaturare a concurenței și pentru a oferi un stimulente pentru reducerea la minimum a riscurilor de daune. Acest efort trebuie să ia forma unor măsuri preventive, cum ar fi garduri de siguranță, care sunt proporționale cu riscul de pagube provocate de animale protejate în zona în cauză, cu excepția cazului în care astfel de măsuri nu sunt posibile în mod rezonabil.
- (206) Ajutoarele și oricare alte plăți primite în scopul compensării pagubelor, inclusiv plățile efectuate în cadrul polițelor de asigurare, trebuie limitate la 100 % din costurile eligibile.

1.5. Ajutoare pentru investiții destinate prevenirii și atenuării pagubelor cauzate de evenimente de risc

- (207) Comisia va considera că ajutoarele pentru investiții destinate prevenirii și atenuării pagubelor cauzate de evenimente de risc sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (208) Se consideră că ajutoarele pentru investiții destinate prevenirii și atenuării pagubelor cauzate de evenimente de risc sunt un instrument adecvat pentru a ajuta întreprinderile să reducă riscurile de a suferi astfel de pagube sau valoarea acestora și să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, cu condiția să respecte condițiile prevăzute în prezenta secțiune.
- (209) Investiția trebuie să urmărească în primul rând obiectivul de prevenire și atenuare a pagubelor cauzate de evenimente de risc. În ceea ce privește prevenirea și atenuarea pagubelor cauzate de animalele protejate în sectorul pescuitului, investițiile trebuie să vizeze prevenirea și atenuarea efectelor negative asupra uneltelor de pescuit sau a altor echipamente.
- (210) În cazul investițiilor care necesită o evaluare a impactului asupra mediului în temeiul Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁶²⁾, ajutoarele trebuie supuse condiției de a se fi efectuat o astfel de evaluare și de a se fi acordat aprobarea de dezvoltare proiectului de investiții în cauză înainte de data acordării ajutoarelor individuale.
- (211) Ajutoarele trebuie să acopere costurile eligibile care sunt directe și specifice pentru măsurile preventive. Costurile eligibile pot include:
- (a) construcția, achiziția, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile și
 - (b) achiziționarea sau achiziționarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii de piață a activului.
- (212) Intensitatea maximă a ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.

⁽⁶²⁾ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

Capitolul 2

2. AJUTOARE ÎN REGIUNILE ULTRAPERIFERICE

(213) Regiunile ultraperiferice ale Uniunii se confruntă cu constrângeri permanente în ceea ce privește dezvoltarea lor, recunoscute la articolul 349 din TFUE, ceea ce îi permite Uniunii să adopte măsuri specifice menite să sprijine regiunile ultraperiferice, inclusiv aplicarea adaptată a dreptului Uniunii în aceste regiuni și accesul la programele Uniunii. Ținând seama de Comunicarea Comisiei intitulată „Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii, deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE”⁽⁶³⁾, Comisia va evalua ajutoarele acordate în aceste regiuni pe baza principiilor stabilite în partea I capitolul 3 din prezentele orientări și a condițiilor specifice prevăzute în prezenta secțiune.

2.1. Ajutoare pentru funcționare în regiunile ultraperiferice

(214) Ajutoarele pentru funcționare în regiunile ultraperiferice sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE dacă respectă principiile prevăzute în partea I capitolul 3, precum și condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune și dispozițiile specifice care se aplică regiunilor respective.

(215) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor pentru funcționare în regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE care, în temeiul articolului 10 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1139, vizează atenuarea constrângerilor specifice din regiunile respective ca urmare a depărtării, a insularității, a suprafeței reduse, a reliefului și a climei dificile, a dependenței economice de un număr redus de produse, factori care, prin prisma naturii lor persistente și a modului lor de îmbinare, dăunează grav dezvoltării acestor regiuni. Prin aplicarea prezentei secțiuni, Comisia are în vedere, de asemenea, coerența ajutoarelor pentru funcționare cu măsurile din cadrul FEAMPA pentru regiunea în cauză și, după caz, efectele acestora asupra concurenței și a schimburilor comerciale atât în regiunile în cauză, cât și în alte părți ale Uniunii.

(216) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru a atenua constrângerile specifice din regiunile ultraperiferice ca urmare a izolării, a insularității și a caracterului lor ultraperiferic.

(217) Costurile eligibile care rezultă din aceste constrângeri specifice trebuie calculate în conformitate cu criteriile prevăzute în Regulamentul delegat (UE) 2021/1972 al Comisiei⁽⁶⁴⁾.

(218) Pentru a evita supracompensarea, statul membru în cauză trebuie să ia în considerare și alte tipuri de intervenții publice, inclusiv, dacă este cazul, compensația pentru costurile suplimentare suportate de operatorii implicați în pescuitul, creșterea, prelucrarea și comercializarea anumitor produse pescărești și de acvacultură din regiunile ultraperiferice, plătită în temeiul articolelor 24 și 35-37 din Regulamentul (UE) 2021/1139.

(219) Ajutoarele și oricare alte plăți primite de întreprinderea beneficiară pentru aceleași costuri eligibile trebuie limitate la 100 % din costurile eligibile.

2.2. Ajutoarele pentru reînnoirea flotelor de pescuit în regiunile ultraperiferice

(220) Comisia va considera că ajutoarele pentru reînnoirea flotelor de pescuit în regiunile ultraperiferice sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE dacă respectă principiile prevăzute în partea I capitolul 3 și condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.

⁽⁶³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii, deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE [COM (2022) 198 final din 3.5.2022].

⁽⁶⁴⁾ Regulamentul delegat (UE) 2021/1972 al Comisiei din 11 august 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 prin stabilirea criteriilor de calculare a costurilor suplimentare suportate de operatorii implicați în pescuitul, acvacultura, prelucrarea și comercializarea anumitor produse pescărești și de acvacultură provenite din regiunile ultraperiferice (JO L 402, 15.11.2021, p. 1).

- (221) Prezenta secțiune se aplică ajutoarelor pentru reînnoirea flotelor de pescuit din regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE care vizează acoperirea costurilor legate de achiziționarea unei noi nave de pescuit care va fi înregistrată într-o regiune ultraperiferică.
- (222) Ajutoarele care fac obiectul prezentei secțiuni se pot acorda numai dacă:
- (a) noua navă de pescuit este în conformitate cu normele Uniunii și cu normele naționale în materie de igienă, de sănătate, de siguranță și de condiții de muncă la bordul navelor de pescuit, precum și cu normele privind caracteristicile navelor de pescuit, și
 - (b) la data depunerii cererii de ajutor, întreprinderea beneficiară își are principalul loc de înregistrare în regiunea ultraperiferică în care va fi înregistrată noua navă.
- (223) La data acordării ajutorului, raportul întocmit înainte de data respectivă în conformitate cu articolul 22 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 trebuie să demonstreze că există un echilibru între capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit ale segmentului de flotă din regiunea ultraperiferică căreia îi va aparține noua navă de pescuit („raportul național”).
- (224) Nu se pot acorda ajutoare în cazul în care raportul național, în special evaluarea echilibrului cuprins în acesta, nu a fost elaborat pe baza indicatorilor biologici, economici și de utilizare a navelor stabiliți în orientările comune ⁽⁶⁵⁾ menționate la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013.
- (225) Prin urmare, pentru acordarea tuturor ajutoarelor în temeiul prezentei secțiuni trebuie îndeplinite următoarele condiții:
- (a) statul membru în cauză trebuie să fi prezentat Comisiei raportul național până la data de 31 mai a anului N;
 - (b) raportul național trebuie să demonstreze că există un echilibru între capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit în segmentul de flotă căruia îi va aparține noua navă și
 - (c) concluzia raportului național pentru anul N, în special evaluarea echilibrului cuprinsă în acesta, nu trebuie să fi fost repusă în discuție de Comisie.
- (226) În sensul punctului (225)(c), evaluarea privind echilibrul cuprinsă în raportul național este considerată a fi contestată în cazul în care Comisia trimite o scrisoare în acest sens statului membru în cauză, în temeiul articolului 22 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, până la data de 31 martie a anului N+1. În cazul în care această scrisoare nu este emisă până la data respectivă sau în cazul în care scrisoarea nu contestă evaluarea echilibrului cuprinsă în raportul național, statul membru în cauză poate acorda ajutorul respectiv.
- (227) Statul membru în cauză poate acorda ajutoare pe baza raportului național din anul N numai până la data de 31 decembrie a anului N+1.
- (228) Plafoanele capacității de pescuit ale fiecărui stat membru și ale fiecărui segment de flotă din regiunile ultraperiferice prevăzute în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, luând în considerare orice reducere posibilă a acestor plafoane în conformitate cu articolul 22 alineatul (6) din regulamentul respectiv, nu trebuie depășite în niciun moment. Intrarea în flotă a unei noi capacități de pescuit achiziționate datorită ajutorului trebuie să fie efectuată cu respectarea deplină a acestor plafoane pentru capacitatea de pescuit și nu trebuie să conducă la o situație în care plafoanele să fie depășite.
- (229) Ajutorul nu trebuie să fie condiționat de achiziționarea unei nave noi de la un anumit șantier naval.

⁽⁶⁵⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: Orientări pentru o analiză a echilibrului dintre capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind politica comună în domeniul pescuitului [COM(2014) 545 final].

- (230) Intensitatea maximă a ajutorului nu trebuie să depășească 60 % din totalul costurilor eligibile în cazul navelor cu o lungime totală mai mică de 12 metri, nu trebuie să fie mai mare de 50 % din totalul costurilor eligibile în cazul navelor cu o lungime totală mai mare sau egală cu 12 metri și mai mică de 24 de metri și nu trebuie să depășească 25 % din totalul costurilor eligibile în cazul navelor cu o lungime totală mai mare sau egală cu 24 de metri.
- (231) Nava achiziționată datorită ajutorului trebuie să rămână înregistrată în regiunea ultraperiferică pentru cel puțin 15 ani de la data acordării ajutorului și trebuie să debarce, pe parcursul acestei perioade, toate capturile sale într-o regiune ultraperiferică. Dacă aceste condiții nu sunt respectate, ajutorul trebuie să fie rambursat în mod proporțional cu perioada sau cu gradul de neconformitate.
- 2.3. Ajutoare pentru investiții în echipamente care contribuie la îmbunătățirea siguranței, inclusiv echipamente cu ajutorul cărora navele își pot extinde zonele de pescuit pentru pescuitul costier la scară mică în regiunile ultraperiferice**
- (232) Comisia va considera că ajutoarele pentru investiții în echipamente care contribuie la îmbunătățirea siguranței, inclusiv echipamente cu ajutorul cărora navele își pot extinde zonele de pescuit pentru pescuitul costier la scară mică în regiunile ultraperiferice, sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE, dacă acestea respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (233) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune ar trebui să contribuie la consolidarea activităților de pescuit durabil din punct de vedere economic, social și al mediului, la îmbunătățirea siguranței și a condițiilor de muncă la bord și, acolo unde este aplicabil, la crearea condițiilor necesare pentru ca navele de pescuit să își extindă zonele de pescuit până la 20 de mile de coastă pentru pescuitul costier la scară mică.
- (234) Prin derogare de la punctul (47), ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune pot fi acordate pentru îndeplinirea cerințelor obligatorii la nivelul Uniunii sau la nivel național.
- (235) Ajutoarele pentru investiții care implică înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar al unei nave de pescuit pot fi eligibile numai în temeiul articolului 18 din Regulamentul (UE) 2021/1139 sau în temeiul părții II capitolul 3 secțiunea 3.2 din prezentele orientări.
- (236) Ajutoarele pentru investiții care conduc la o mărire a tonajului brut al unei nave de pescuit pot fi eligibile numai în temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/1139 sau în temeiul părții II capitolul 3 secțiunea 3.3 din prezentele orientări.
- (237) Intensitatea maximă a ajutoarelor trebuie să fie limitată la 100 % din costurile eligibile.

Capitolul 3

3. AJUTOARE PENTRU MĂSURILE PRIVIND FLOTA ȘI ÎNCETAREA ACTIVITĂȚILOR DE PESCUIT

- (238) În vederea consolidării activităților de pescuit durabil din punct de vedere economic, social și al mediului, este oportun să se includă în prezentele orientări anumite măsuri finanțate la nivel național privind investițiile în navele de pescuit și încetarea activităților de pescuit.
- (239) Pentru a asigura consecvența și coerența între politica Uniunii privind ajutoarele de stat și PCP, condițiile aplicabile acestor măsuri finanțate exclusiv din resurse naționale trebuie să reflecte cerințele stabilite în cadrul FEAMPA pentru măsurile echivalente cofinanțate de UE, și anume măsurile prevăzute la articolele 17-21 din Regulamentul (UE) 2021/1139, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta secțiune.
- (240) Ajutoarele prevăzute în prezentul capitol se pot acorda, de asemenea, pescuitului în apele interioare în condițiile specifice stabilite în secțiunile 3.1-3.6.
- (241) Atunci când se acordă, în temeiul prezentului capitol, ajutor unei nave de pescuit a Uniunii, nava respectivă nu trebuie transferată în afara Uniunii și nu trebuie să i schimbe pavilionul cu pavilionul unui stat din afara Uniunii timp de cel puțin cinci ani de la plata finală a ajutorului.

3.1. Prima achiziție a unei nave de pescuit

- (242) Comisia va considera că ajutoarele pentru prima achiziție a unei nave de pescuit sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (243) Ajutoarele pentru prima achiziție a unei nave de pescuit pot constitui un instrument adecvat pentru a-i îndruma pe noii pescari în sector și pentru a încuraja reinnoirea generațiilor. Din acest motiv, ajutoarele pentru prima achiziție a unei nave de pescuit pot, în anumite cazuri, să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, dacă respectă condițiile stabilite în prezenta secțiune.
- (244) Ajutoarele care fac obiectul prezentei secțiuni se pot acorda exclusiv:
- (a) unei persoane fizice în vârstă de cel mult 40 de ani la data depunerii cererii de ajutor, care a lucrat cel puțin cinci ani ca pescar sau a obținut o calificare adecvată;
 - (b) unei entități juridice deținute integral de una sau mai multe persoane fizice care îndeplinesc, fiecare, condițiile prevăzute la litera (a);
 - (c) în cazul primei achiziții comune a unei nave de pescuit, mai multor persoane fizice care îndeplinesc, fiecare, condițiile prevăzute la litera (a);
 - (d) în cazul achiziționării proprietății parțiale a unei nave de pescuit, unei persoane fizice care îndeplinește condițiile prevăzute la litera (a) și care se consideră că are drepturi de control asupra navei respective prin deținerea a cel puțin 33 % din navă sau din acțiunile navei sau unei entități juridice care îndeplinește condițiile prevăzute la litera (b) și care se consideră că are drepturi de control asupra navei respective prin deținerea a cel puțin 33 % din navă sau din acțiunile navei.
- (245) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda numai pentru o navă de pescuit care îndeplinește toate cerințele următoare:
- (a) aparține unui segment de flotă pentru care cel mai recent raport privind capacitatea de pescuit, menționat la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, indică un echilibru cu posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv;
 - (b) este echipată pentru activități de pescuit;
 - (c) are o lungime totală de maximum 24 de metri;
 - (d) a fost înregistrată în registrul flotei de pescuit al Uniunii timp de cel puțin trei ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor în cazul unei nave de pescuit costier la scară mică și, respectiv, cinci ani calendaristici în cazul unui alt tip de navă și
 - (e) a fost înregistrată în registrul flotei de pescuit al Uniunii timp de cel mult 30 de ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor.
- (246) Procedura și condițiile stabilite la punctele (225)-(227) din partea II capitolul 2 secțiunea 2.2 se aplică în sensul punctului (245) litera (a).
- (247) În ceea ce privește pescuitul în apele interioare, punctul (245) litera (a) nu se aplică, iar punctul (245) literele (d) și (e) ar trebui înțelese ca făcând referire la data punerii în circulație, în conformitate cu legislația națională, nu la data înregistrării în registrul flotei Uniunii.
- (248) Costurile eligibile pot include costurile directe și indirecte legate de prima achiziție a unei nave de pescuit.
- (249) Intensitatea maximă a ajutoarelor trebuie să fie limitată la 40 % din costurile eligibile.

3.2. Înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar

- (250) Comisia va considera că ajutoarele pentru înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (251) Ajutoarele pentru înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar pot constitui un instrument adecvat pentru a încuraja întreprinderile, printre altele, să își sporească eficiența energetică și să reducă emisiile de CO₂. Din acest motiv, ajutoarele pentru înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar pot, în anumite cazuri, să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, dacă respectă condițiile stabilite în prezenta secțiune.
- (252) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda numai pentru înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar al unei nave de pescuit cu o lungime totală de până la 24 de metri.
- (253) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare:
- (a) nava trebuie să aparțină unui segment de flotă pentru care cel mai recent raport privind capacitatea de pescuit menționat la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 indică un echilibru cu posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv;
 - (b) nava trebuie să fi fost înregistrată în registrul flotei de pescuit al Uniunii timp de cel puțin cinci ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor;
 - (c) în cazul navelor de pescuit costier la scară mică și al navelor utilizate pentru pescuitul în apele interioare, motorul nou sau modernizat nu trebuie să aibă o putere în kW mai mare decât cea a motorului actual;
 - (d) în cazul altor nave cu o lungime totală de maximum 24 de metri, motorul nou sau modernizat nu are o putere în kW mai mare decât cel vechi și emite cu minimum 20 % mai puțin CO₂ decât motorul vechi
 - (e) capacitatea de pescuit retrasă ca urmare a înlocuirii sau a modernizării unui motor principal sau auxiliar nu trebuie înlocuită.
- (254) Procedura și condițiile stabilite la punctele (225)-(227) din partea II capitolul 2 secțiunea 2.2 se aplică în sensul punctului (253)(a).
- (255) În ceea ce privește pescuitul în apele interioare, punctul (253)(a) nu se aplică, iar punctul (253)(b) ar trebui înțeles ca făcând referire la data punerii în circulație, în conformitate cu legislația națională, nu la data înregistrării în registrul flotei Uniunii.
- (256) Statele membre trebuie să demonstreze că au instituit mecanisme eficiente de control și de asigurare a respectării legislației pentru a garanta îndeplinirea condițiilor prevăzute în prezenta secțiune.
- (257) Statele membre trebuie să se asigure că toate motoarele înlocuite sau modernizate sunt supuse unui control fizic.
- (258) Se va considera că obiectivul reducerii emisiilor de CO₂ prevăzut la punctul (253)(d) este îndeplinit în oricare dintre următoarele cazuri:
- (a) atunci când informațiile pertinente, certificate de producătorul motoarelor în cauză printr-o omologare de tip sau printr-un certificat de produs, indică faptul că noul motor emite cu 20 % mai puțin CO₂ decât motorul înlocuit
 - (b) atunci când informațiile pertinente, certificate de producătorul motoarelor în cauză printr-o omologare de tip sau printr-un certificat de produs, indică faptul că noul motor consumă cu 20 % mai puțin carburant decât motorul înlocuit.

- (259) Atunci când informațiile pertinente, certificate de producătorul motoarelor în cauză printr-o omologare de tip sau printr-un certificat de produs pentru unul dintre motoare sau pentru ambele nu fac posibilă o comparație între emisiile de CO₂ sau consumul de carburant, se va considera că obiectivul reducerii emisiilor de CO₂ prevăzut la punctul (253)(d) este îndeplinit în oricare dintre următoarele situații:
- (a) noul motor utilizează o tehnologie eficientă din punct de vedere energetic și diferența de vechime dintre noul motor și cel înlocuit este de cel puțin șapte ani;
 - (b) noul motor utilizează un tip de carburant sau un sistem de propulsie despre care se consideră că emite mai puțin CO₂ decât motorul înlocuit;
 - (c) statul membru respectiv calculează că noul motor emite cu 20 % mai puțin CO₂ sau consumă cu 20 % mai puțin carburant decât motorul înlocuit în cadrul efortului normal de pescuit al navei în cauză.
- (260) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/46 ⁽⁶⁶⁾ se aplică pentru identificarea tehnologiilor eficiente din punct de vedere energetic menționate la punctul (259)(a) și pentru specificarea mai în detaliu a elementelor metodologice pentru punerea în aplicare a punctului (259)(c).
- (261) Costurile eligibile pot include costurile directe și indirecte legate de înlocuirea sau modernizarea unui motor principal sau auxiliar.
- (262) Intensitatea maximă a ajutoarelor trebuie să fie limitată la 40 % din costurile eligibile.

3.3. **Mărirea tonajului brut al unei nave de pescuit în scopul îmbunătățirii siguranței, a condițiilor de muncă sau a eficienței energetice**

- (263) Comisia va considera că ajutoarele pentru mărirea tonajului brut al unei nave de pescuit în scopul îmbunătățirii siguranței, a condițiilor de muncă sau a eficienței energetice sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (264) Ajutorul pentru mărirea tonajului brut al unei nave de pescuit poate constitui un instrument adecvat pentru a încuraja întreprinderile să investească în îmbunătățirea siguranței, a condițiilor de muncă sau a eficienței energetice. Din acest motiv, ajutoarele pentru mărirea tonajului brut al unei nave de pescuit pot, în anumite cazuri, să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, dacă respectă condițiile stabilite în prezenta secțiune.
- (265) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare:
- (a) nava de pescuit aparține unui segment de flotă pentru care cel mai recent raport privind capacitatea de pescuit menționat la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 indică un echilibru între capacitatea de pescuit a segmentului de flotă și posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv;
 - (b) nava de pescuit are lungimea totală de maximum 24 de metri;
 - (c) nava de pescuit a fost înregistrată în registrul flotei de pescuit al Uniunii timp de cel puțin 10 ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor; și

⁽⁶⁶⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/46 al Comisiei din 13 ianuarie 2022 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 în ceea ce privește identificarea tehnologiilor eficiente din punct de vedere energetic și specificarea elementelor metodologice pentru determinarea efortului normal de pescuit al navelor de pescuit (JO L 9, 14.1.2022, p. 27).

- (d) dobândirea de către flota de pescuit a unei noi capacități de pescuit ca urmare a operațiunii este compensată prin retragerea prealabilă, fără ajutor public, a unei capacități de pescuit cel puțin echivalente de la același segment de flotă sau de la un segment de flotă pentru care cel mai recent raport privind capacitatea de pescuit menționat la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 a indicat un dezechilibru între capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv.
- (266) Procedura și condițiile stabilite la punctele (225)-(227) din partea II capitolul 2 secțiunea 2.2 se aplică în sensul punctului (265) litera (a).
- (267) Costurile eligibile pot include:
- (a) mărirea tonajului brut necesară pentru instalarea sau renovarea ulterioară a unor spații de cazare destinate utilizării exclusive de către echipaj, inclusiv instalații sanitare, spații comune, spații de bucătărie și structuri de adăpost pe punte;
 - (b) mărirea tonajului brut necesară pentru instalarea ulterioară la bord a unor sisteme de prevenire a incendiilor, a unor sisteme de siguranță și de alarmă sau a unor sisteme de reducere a zgomotului ori pentru îmbunătățirea acestora;
 - (c) mărirea tonajului brut necesară pentru instalarea ulterioară pe puntea de comandă a unor sisteme integrate menite să îmbunătățească navigația sau controlul motoarelor;
 - (d) mărirea tonajului brut necesară pentru instalarea sau renovarea ulterioară a unui motor sau a unui sistem de propulsie care face dovada unei eficiențe energetice sporite sau a unor emisii de CO₂ mai reduse în comparație cu situația anterioară, a cărui putere nu depășește puterea motorului navei de pescuit certificată anterior în conformitate cu articolul 40 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului ⁽⁶⁷⁾ și a cărui putere maximă de ieșire este certificată de producător pentru modelul motorului sau sistemului de propulsie respectiv;
 - (e) înlocuirea sau renovarea probei cu bulb, cu condiția ca aceasta să îmbunătățească eficiența energetică generală a navei de pescuit.
- (268) În ceea ce privește pescuitul în apele interioare, punctul (265) literele (a) și (d) nu se aplică, iar punctul (265)(c) ar trebui înțeles ca făcând referire la data punerii în circulație, în conformitate cu legislația națională, nu la data înregistrării în registrul flotei Uniunii.
- (269) Statele membre trebuie să demonstreze că au instituit mecanisme eficiente de control și de asigurare a respectării legislației pentru a garanta îndeplinirea condițiilor prevăzute în prezenta secțiune.
- (270) Statul membru în cauză trebuie să comunice Comisiei caracteristicile măsurii de ajutor, inclusiv cu cât a fost mărită capacitatea de pescuit și scopul acestei măriri.
- (271) Costurile eligibile pot include costurile directe și indirecte legate de ajutoarele pentru investiții vizând îmbunătățirea siguranței, a condițiilor de muncă sau a eficienței energetice care conduc la mărirea tonajului brut al unei nave de pescuit.
- (272) Intensitatea maximă a ajutoarelor trebuie să fie limitată la 40 % din costurile eligibile.

3.4. Ajutoare pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit

- (273) Comisia va considera că ajutoarele pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.

⁽⁶⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006 (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

- (274) Ajutoarele pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit pot constitui un instrument adecvat pentru a ajuta întreprinderile beneficiare din sectorul pescuitului să se adapteze la o situație nouă, în special prin diversificarea către noi tipuri de activități economice ⁽⁶⁸⁾. Din acest motiv, ajutoarele pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit pot, în anumite cazuri, să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, dacă respectă condițiile stabilite în prezenta secțiune.
- (275) Ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare:
- (a) încetarea activităților de pescuit trebuie considerată un instrument al planului de acțiune menționat la articolul 22 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
 - (b) încetarea definitivă a activităților de pescuit trebuie realizată prin dezmembrarea navei de pescuit sau prin dezafectarea și modernizarea acesteia pentru alte activități decât pescuitul comercial;
 - (c) nava de pescuit trebuie să fie înregistrată ca navă activă și să fi desfășurat activități de pescuit timp de cel puțin 90 de zile pe an în cursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori datei la care este depusă cererea de ajutor;
 - (d) capacitatea de pescuit echivalentă trebuie eliminată definitiv din registrul flotei de pescuit a Uniunii și nu trebuie înlocuită;
 - (e) licențele de pescuit și autorizațiile de pescuit respective trebuie retrase permanent și
 - (f) întreprinderile beneficiare nu trebuie să înregistreze niciun vas de pescuit în următorii cinci ani de la data primirii ajutorului.
- (276) În cazul în care, din cauza naturii sale, activitatea de pescuit nu poate fi desfășurată pe parcursul întregului an calendaristic, cerința minimă a activității de pescuit prevăzută la punctul (275)(c) poate fi redusă, cu condiția ca raportul dintre numărul de zile de activitate și numărul de zile de pescuit să fie același cu raportul dintre numărul de zile de activitate și numărul de zile calendaristice pe an pentru întreprinderile beneficiare care pescuiesc pe tot parcursul anului.
- (277) În plus față de ajutoarele menționate la punctul (275), Comisia poate autoriza, în mod excepțional, ajutoare pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit din considerente de natură economică sau din alte considerente legate de conservarea resurselor biologice marine, în circumstanțe justificate în mod corespunzător care trebuie dovedite de statele membre. De exemplu, ajutorul poate fi justificat în cazul unor probleme legate de starea ecologică bună a apelor marine susținute de dovezi științifice sau în cazul în care amploarea activităților de pescuit la nivel local nu mai poate fi menținută din cauza reducerii spațiilor de pescuit și este necesar să se asigure o restructurare ordonată a sectorului, chiar dacă segmentele de flotă în cauză se află într-o situație de echilibru.
- (278) Ajutoarele acordate în temeiul punctului (277) trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la punctul (275) literele (b)-(f) și, în plus, întreprinderile beneficiare trebuie să se angajeze să nu își mărească capacitatea de pescuit activă din momentul depunerii cererii de ajutor pentru o perioadă de cinci ani de la plata ajutorului. De asemenea, întreprinderile beneficiare trebuie să se angajeze să nu utilizeze ajutorul pentru a-și înlocui sau moderniza motoarele, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1139.
- (279) În cazul în care, cu un an înainte de notificare, un stat membru a acordat un ajutor sau a pus în aplicare operațiuni în cadrul FEPAM sau al FEAMPA care au condus la o mărire a capacității de pescuit într-un bazin maritim sau în cazul în care a inclus astfel de operațiuni în programul național FEAMPA, statul membru în cauză trebuie să explice în ce măsură ajutorul pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit în același bazin maritim este compatibil cu o astfel de mărire a capacității de pescuit și să demonstreze că ajutorul este justificat și indispensabil.

⁽⁶⁸⁾ În sensul prezentei secțiuni, Comisia ia în considerare experiența dobândită în ceea ce privește ajutoarele de stat pentru încetarea definitivă a activității; a se vedea, de exemplu, cazul SA.101091, Decizia C (2022) 4764 final a Comisiei din 11 iulie 2022, cazul SA.102997, Decizia C (2022) 6248 final a Comisiei din 30 august 2022 și cazul SA.64737, Decizia C (2022) 5009 final a Comisiei din 18 iulie 2022.

- (280) În ceea ce privește pescuitul în apele interioare, ajutoarele pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit se pot acorda numai întreprinderilor beneficiare care își desfășoară activitatea exclusiv în apele interioare și pentru cazurile de măsuri de conservare susținute de dovezi științifice sau care intră sub incidența punctului (277). Punctul (275)(a) nu se aplică pescuitului în apele interioare, iar punctul (275) literele (d) - (f) se aplică prin trimitere la registrul flotei naționale relevante, dacă este disponibil în temeiul legislației naționale, nu la registrul flotei Uniunii. Licențele de pescuit și autorizațiile de pescuit trebuie retrase definitiv, indiferent dacă există sau nu un registru național al flotei.
- (281) În plus, următoarea ajustare se aplică pescuitului în apele interioare în ceea ce privește numărul minim de zile de activități de pescuit stabilit la punctul (275)(c). În cazul în care o navă de pescuit face capturi din mai multe specii pentru care este permis un număr diferit de zile de pescuit în apele interioare, numărul de zile de pescuit pentru a calcula raportul stabilit la punctul (276) este media numărului de zile de pescuit permise pentru capturile navei respective. Cu toate acestea, numărul minim de zile de activități de pescuit care rezultă dintr-o astfel de ajustare nu trebuie în niciun caz să fie mai mic de 30 de zile sau mai mare de 90 de zile.
- (282) Ajutoarele pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit se pot acorda numai:
- (a) armatorilor navelor de pescuit ale Uniunii vizate de încetarea definitivă a activităților de pescuit și
 - (b) pescarilor care au lucrat la bordul unei nave de pescuit a Uniunii vizate de încetarea definitivă a activităților de pescuit, timp de cel puțin 90 de zile pe an în cursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor.
- (283) Numărul minim de zile lucrătoare stabilit la punctul (282)(b) se ajustează în conformitate cu punctele (276) și (281), în cazul în care aceste puncte sunt aplicabile navei de pescuit pe care pescarul își desfășoară activitatea.
- (284) Pescarii menționați la punctul (282)(b) trebuie să înceteze toate activitățile de pescuit timp de cinci ani de la primirea ajutorului. Dacă un pescar își reia activitățile de pescuit înainte de expirarea respectivei perioade, cuantumurile plătite în mod necuvenit în legătură cu ajutorul respectiv trebuie recuperate de statul membru în cauză proporțional cu perioada pentru care nu a fost îndeplinită cerința stabilită în prima teză a prezentului punct.
- (285) Statele membre trebuie să demonstreze că au instituit mecanisme eficiente de control și de asigurare a respectării legii pentru a garanta respectarea condițiilor care țin de încetarea definitivă a activității de pescuit, inclusiv pentru a garanta retragerea permanentă a capacității și încetarea de către navă sau de către pescari a oricărei activități de pescuit în urma măsurii. Dacă nu există un registru național al flotei aplicabil apelor interioare, statele membre trebuie, de asemenea, să demonstreze că astfel de mecanisme de control și de asigurare a respectării legii garantează o gestionare a capacității comparabilă cu cea aplicabilă pescuitului maritim.
- (286) Costurile eligibile trebuie calculate la nivelul fiecărui beneficiar.
- (287) Costurile eligibile pot include:
- (a) în cazul dezmembrării navei de pescuit:
 - (i) costurile de dezmembrare;
 - (ii) compensarea pierderilor de valoare ale navei de pescuit măsurate ca valoare de vânzare curentă;
 - (b) în cazul dezafectării și al modernizării pentru alte activități decât pescuitul comercial: costurile de investiții legate de transformarea navei de pescuit în scopul altor activități economice; și
 - (c) costurile legate de pescarii identificați la punctul (282)(b), care pot include, de asemenea, costurile sociale obligatorii care rezultă din punerea în aplicare a încetării definitive, în măsura în care acestea nu sunt acoperite de alte dispoziții naționale în cazul încetării unei activități comerciale.
- (288) Comisia poate accepta alte metode de calcul, cu condiția să se asigure că acestea se bazează pe criterii obiective și nu conduc la acordarea unei supracompensații unei întreprinderi beneficiare.

(289) Din costurile eligibile trebuie să se scadă costurile care nu sunt suportate ca urmare a încetării definitive a activităților de pescuit și care, altfel, ar fi fost suportate de către întreprinderea beneficiară.

(290) Ajutoarele maxime trebuie să fie limitate la 100 % din costurile eligibile.

3.5. Ajutoare pentru încetarea temporară a activităților de pescuit

(291) Comisia va considera că ajutoarele pentru încetarea temporară a activităților de pescuit sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.

(292) Ajutoarele pentru încetarea temporară a activităților de pescuit pot constitui un instrument adecvat pentru a ajuta sectorul să reacționeze în fața unor circumstanțe care justifică o suspendare limitată a eforturilor de pescuit ⁽⁶⁹⁾. Din acest motiv, ajutoarele pentru încetarea temporară a activităților de pescuit pot, în anumite cazuri, să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, dacă se respectă condițiile stabilite în prezenta secțiune.

(293) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda în următoarele cazuri:

- (a) măsuri de conservare, astfel cum sunt menționate la articolul 7 alineatul (1) literele (a), (b), (c), (i) și (j) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 sau, după caz, măsuri de conservare echivalente adoptate de organizațiile regionale de gestionare a pescuitului, cu condiția să fie necesară o reducere a efortului de pescuit, pe baza avizelor științifice, pentru a atinge obiectivele PCP, astfel cum se prevede la articolul 2 alineatul (2) și articolul 2 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
- (b) măsuri adoptate de Comisie în cazul unei amenințări grave la adresa resurselor biologice marine, astfel cum este menționată la articolul 12 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
- (c) măsuri de urgență adoptate de statele membre în temeiul articolului 13 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
- (d) întreruperea, din motive de forță majoră, a aplicării unui acord de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil sau a unui protocol la acesta și
- (e) incidente de mediu sau crize sanitare, recunoscute în mod formal de autoritățile competente din statul membru respectiv.

(294) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda numai în cazul în care activitățile de pescuit ale navei sau ale pescarilor în cauză sunt oprite timp de cel puțin 30 de zile într-un an calendaristic dat.

(295) Ajutoarele pentru încetarea temporară a activității de pescuit se pot acorda numai:

- (a) armatorilor sau operatorilor navelor de pescuit ale Uniunii care sunt înregistrate ca nave active și care au desfășurat activități de pescuit timp de cel puțin 120 de zile în cursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor;
- (b) pescarilor care au lucrat la bordul unei nave de pescuit a Uniunii vizate de încetarea temporară a activității de pescuit, timp de cel puțin 120 de zile în cursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor
- (c) pescarilor care practică pescuitul în picioare și care au desfășurat activități de pescuit timp de cel puțin 120 de zile în cursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori anului în care este depusă cererea de ajutor.

(296) În cazul în care, din cauza naturii sale, activitatea de pescuit nu poate fi desfășurată pe parcursul întregului an calendaristic, perioada de 120 de zile prevăzută la punctul (295) literele (a), (b) și (c) poate fi redusă, cu condiția ca raportul dintre numărul de zile de activitate și numărul de zile de pescuit să fie același cu raportul dintre numărul de zile de activitate și numărul de zile calendaristice pe an pentru întreprinderile beneficiare care pescuiesc pe tot parcursul anului.

⁽⁶⁹⁾ În sensul prezentei secțiuni, Comisia ia în considerare experiența dobândită în ceea ce privește ajutoarele de stat pentru încetarea temporară a activității; a se vedea, de exemplu, cazul SA.62426, Decizia C (2021) 2780 final a Comisiei din 23 aprilie 2021, cazul SA.64035, Decizia C (2021) 6458 final a Comisiei din 3 septembrie 2021 și cazul SA.102242, Decizia C (2022) 2983 final a Comisiei din 10 mai 2022.

- (297) În ceea ce privește pescuitul în apele interioare, ajutoarele pentru încetarea temporară a activităților de pescuit se pot acorda numai întreprinderilor beneficiare care își desfășoară activitatea exclusiv în apele interioare și pentru cazurile de măsuri de conservare susținute de dovezi științifice sau care intră sub incidența punctului (293)(e). Punctul (295) (a) se aplică prin trimitere la registrul național al flotei relevant, dacă este disponibil în temeiul legislației naționale.
- (298) În plus, următoarea ajustare se aplică pescuitului în apele interioare în ceea ce privește numărul minim de zile de activități de pescuit stabilit la punctul (295) (a), (b) și (c). În cazul în care o navă de pescuit sau un pescar face capturi din mai multe specii pentru care este permis un număr diferit de zile de pescuit în apele interioare, numărul de zile de pescuit pentru a calcula raportul stabilit la punctul (296) este media numărului de zile de pescuit permise pentru capturile navei respective sau ale pescarului respectiv. Cu toate acestea, numărul minim de zile de activități de pescuit care rezultă dintr-o astfel de ajustare nu trebuie în niciun caz să fie mai mic de 40 de zile sau mai mare de 120 de zile.
- (299) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda pentru o durată maximă de 12 luni per navă sau per pescar în cursul perioadei de programare a FEAMPA, indiferent de sursa de finanțare, indiferent dacă este finanțată la nivel național sau cofinanțată în temeiul articolului 21 din Regulamentul (UE) 2021/1139. În aceste cazuri, statele membre trebuie să respecte obligația de raportare prevăzută la punctul (346).
- (300) Toate activitățile de pescuit desfășurate de navele sau pescarii în cauză trebuie suspendate efectiv în cursul perioadei vizate de încetarea temporară a activităților de pescuit.
- (301) Statele membre trebuie să demonstreze că au instituit mecanisme eficiente de control și de asigurare a respectării condițiilor legate de respectarea încetării temporare a activității de pescuit, inclusiv pentru a garanta că nava sau pescarii în cauză au încetat orice activitate de pescuit în perioada care face obiectul măsurii.
- (302) Costurile eligibile pot include:
- (a) pierderea de venituri ca urmare a încetării temporare a activității de pescuit și
 - (b) alte costuri legate de întreținerea, mentenanța și conservarea activelor neutilizate în timpul încetării temporare a activității de pescuit.
- (303) Costurile eligibile trebuie calculate la nivelul fiecărui beneficiar.
- (304) Pierderea de venituri trebuie calculată prin scăderea:
- (a) rezultatului înmulțirii cantității de produse pescărești produse în anul în care activitățile de pescuit au fost suspendate temporar cu prețul de vânzare mediu obținut în cursul anului respectiv
din
 - (b) rezultatul înmulțirii cantității anuale medii de produse pescărești obținute în perioada de trei ani care precedă încetarea temporară a activității de pescuit sau a unei medii pe trei ani stabilite pe baza perioadei de cinci ani care precedă încetarea temporară a activității de pescuit, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse, cu prețul de vânzare mediu obținut.
- (305) Costurile legate de întreținerea, mentenanța și conservarea activelor neutilizate în timpul încetării temporare a activității de pescuit trebuie calculate pe baza unei medii a costurilor suportate în perioada de trei ani care precedă încetarea temporară a activității de pescuit sau pe baza unei medii pe trei ani din perioada de cinci ani care precedă încetarea temporară a activității de pescuit, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse.
- (306) Costurile eligibile pot include alte costuri suportate de întreprinderea beneficiară ca urmare a încetării temporare a activității de pescuit și din ele trebuie scăzute toate costurile care nu au fost suportate ca urmare a încetării temporare a activității de pescuit și care, altfel, ar fi trebuit să fie suportate de către întreprinderea beneficiară.

- (307) Comisia poate accepta alte metode de calcul, cu condiția să se asigure că acestea se bazează pe criterii obiective și nu conduc la acordarea unei supracompensații unei întreprinderi beneficiare.
- (308) În cazul în care o navă este utilizată în timpul încetării temporare a activităților pentru alte activități decât pescuitul comercial, orice venit trebuie declarat și dedus din ajutorul acordat în temeiul prezentei secțiuni și nu trebuie acordat niciun ajutor pentru alte costuri legate de întreținerea, mentenanța și conservarea activelor neutilizate în timpul încetării temporare a activității de pescuit.
- (309) În cazul în care un IMM a fost înființat la mai puțin de trei ani de la încetarea temporară a activității de pescuit, trimiterea la perioadele de trei sau cinci ani de la punctele (304)(b) și (305) trebuie înțeleasă ca făcând referire la cantitatea produsă și comercializată sau la costurile suportate de o întreprindere medie de aceeași dimensiune ca solicitantul, și anume o microîntreprindere sau o întreprindere mică sau, respectiv, o întreprindere mijlocie din sectorul național sau regional afectată de încetarea temporară a activității de pescuit.
- (310) Ajutoarele și orice alte plăți, inclusiv plățile în baza polițelor de asigurare, primite în scopul încetării temporare a activităților de pescuit trebuie să fie limitate la 100 % din costurile eligibile.

3.6. Ajutoare sub formă de lichidități acordate pescarilor

- (311) Comisia va considera că ajutoarele sub formă de lichidități acordate pescarilor sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE dacă respectă principiile stabilite în partea I capitolul 3 și dacă îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în prezenta secțiune.
- (312) Ajutoarele sub formă de lichidități acordate pescarilor pot constitui un instrument adecvat pentru a ajuta întreprinderile din sector să reacționeze în fața unor circumstanțe care le amenință viabilitatea. Din acest motiv, ajutoarele sub formă de lichidități acordate pescarilor pot, în anumite cazuri, să faciliteze dezvoltarea activităților economice sau a anumitor regiuni economice, fără a afecta în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, dacă respectă condițiile stabilite în prezenta secțiune.
- (313) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune pot fi autorizate în mod excepțional în cazuri justificate în mod corespunzător, pe care statul membru trebuie să le dovedească pentru a compensa pierderea de venituri a proprietarilor de nave și a pescarilor care rezultă din evenimente exogene ce implică o restricție temporară a activităților de pescuit. Nu constituie astfel de evenimente exogene:
- (a) cazurile de încetare temporară a activităților de pescuit enumerate în secțiunea 3.5 din prezentul capitol;
 - (b) măsurile de conservare luate în conformitate cu acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil și cu acordurile privind schimbul sau gestionarea în comun;
 - (c) reducerea sau pierderea posibilităților de pescuit în apele UE în cadrul punerii în aplicare a PCP;
 - (d) reducerea sau pierderea posibilităților de pescuit în ceea ce privește apele din afara UE, de exemplu din cauza nereînnoirii, suspendării, rezilierii sau renegocierii unui acord de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil și a acordurilor privind schimbul sau gestionarea în comun sau a măsurilor de stabilire și repartizare a posibilităților de pescuit adoptate în conformitate cu aceste acorduri sau sub egida unei organizații regionale de gestionare a pescuitului.
- (314) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda numai în cazul în care există o legătură causală directă între evenimentele exogene și pierderea de venituri suferită. De exemplu, ajutoarele acordate în temeiul prezentei secțiuni pot fi justificate în cazul în care activitățile de pescuit nu pot avea loc din cauza indisponibilității temporare a infrastructurilor portuare.
- (315) Ajutoarele prevăzute în prezenta secțiune se pot acorda, de asemenea, întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul pescuitului în apele interioare.
- (316) Statele membre trebuie să demonstreze că au instituit mecanisme eficiente de control și de asigurare a respectării legislației pentru a garanta îndeplinirea condițiilor privind ajutoarele sub formă de lichidități acordate pescarilor.

- (317) Costurile eligibile sunt pierderile de venit cauzate de evenimentele exogene.
- (318) Costurile eligibile trebuie calculate la nivelul fiecărui beneficiar.
- (319) Pierderea de venituri trebuie calculată prin scăderea:
- (a) rezultatului înmulțirii cantității de produse pescărești obținute în anul în care a survenit evenimentul exogen cu prețul de vânzare mediu obținut în cursul anului respectiv
din
 - (b) rezultatul înmulțirii cantității anuale medii de produse pescărești obținute în perioada de trei ani care a precedat evenimentul exogen sau a unei medii pe trei ani bazate pe perioada de cinci ani care a precedat evenimentul exogen, valoarea cea mai mare și valoarea cea mai mică fiind excluse, cu prețul de vânzare mediu obținut.
- (320) Costurile eligibile pot include alte costuri suportate de întreprinderea beneficiară ca urmare a evenimentelor exogene și din ele trebuie scăzute toate costurile care nu au fost suportate ca urmare a evenimentelor exogene și care, altfel, ar fi trebuit să fie suportate de către întreprinderea beneficiară.
- (321) Comisia poate accepta alte metode de calcul, cu condiția să se asigure că acestea se bazează pe criterii obiective și nu conduc la acordarea unei supracompensații unei întreprinderi beneficiare.
- (322) În cazul în care o navă este utilizată în timpul evenimentelor exogene pentru alte activități decât pescuitul comercial, orice venit trebuie declarat și dedus din ajutorul acordat în temeiul prezentei secțiuni.
- (323) În cazul în care un IMM a fost înființat la mai puțin de trei ani de la data producerii evenimentelor exogene, trimiterea la perioadele de trei sau cinci ani menționate la punctul (319)(b) trebuie înțeleasă ca făcând referire la cantitatea produsă și comercializată de o întreprindere medie de aceeași dimensiune ca solicitantul, și anume o microîntreprindere, o întreprindere mică sau, respectiv, o întreprindere mijlocie din sectorul național sau regional afectată de evenimentele exogene.
- (324) Ajutoarele și oricare alte plăți, inclusiv plățile efectuate în cadrul polițelor de asigurare, trebuie limitate la 100 % din costurile eligibile.

PARTEA III

ASPECTE PROCEDURALE

1. Durata maximă a schemelor de ajutoare și evaluarea acestora

- (325) Conform practicii instituite în cadrul orientărilor sale anterioare, pentru a contribui la transparența și la analizarea periodică a tuturor schemelor de ajutoare existente, Comisia autorizează numai scheme de ajutoare cu o durată limitată. Schemele de ajutoare trebuie, în principiu, să se aplice pentru o perioadă de maximum șapte ani.
- (326) Pentru a se asigura că denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale este limitată, Comisia poate solicita ca schemele de ajutoare, astfel cum sunt menționate la punctul (327), să facă obiectul unei evaluări *ex post*. Vor fi evaluate schemele de ajutoare care au un efect potențial deosebit de ridicat de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale, și anume schemele care riscă să restricționeze sau să denatureze concurența în mod semnificativ dacă implementarea lor nu este reexaminată în timp util.
- (327) Evaluarea *ex post* poate fi necesară pentru schemele de ajutoare cu bugete mari sau care cuprind caracteristici noi ori atunci când sunt prevăzute modificări semnificative ale pieței, ale tehnologiei sau ale reglementărilor. În orice caz, evaluarea va fi necesară în cazul schemelor cu un buget pentru ajutoare de stat sau cu cheltuieli contabilizate ca ajutoare de stat de peste 150 de milioane EUR într-un anumit an sau de 750 milioane EUR pe durata totală a acestora, și anume durata combinată a schemei de ajutoare și a oricărei scheme de ajutoare anterioare care urmărește un obiectiv similar și acoperă o zonă geografică similară, începând cu 1 ianuarie 2023. Având în vedere obiectivele evaluării și pentru a evita impunerea unei sarcini disproporționate asupra statelor membre, evaluările *ex post* sunt necesare numai pentru schemele de ajutoare a căror durată totală depășește trei ani, începând cu 1 ianuarie 2023.

- (328) Se poate renunța la cerința evaluării *ex post* în cazul schemelor de ajutoare care urmează direct unei scheme de ajutoare care a acoperit un obiectiv și o zonă geografică similare ce au făcut obiectul unei evaluări, pentru care a fost emis un raport de evaluare finală în conformitate cu planul de evaluare aprobat de Comisie și care nu a generat constatări negative. Dacă raportul final de evaluare a unei scheme de ajutoare nu este conform cu planul de evaluare aprobat, schema respectivă trebuie suspendată cu efect imediat.
- (329) Obiectivul evaluării ar trebui să fie acela de a verifica îndeplinirea ipotezelor și a condițiilor care stau la baza compatibilității schemei de ajutoare, în special verificarea caracterului necesar și a eficacității măsurii de ajutor din perspectiva obiectivelor sale generale și specifice. De asemenea, evaluarea ar trebui să examineze impactul schemei de ajutoare asupra concurenței și a schimburilor comerciale.
- (330) În cazul schemelor de ajutoare supuse obligației de evaluare în conformitate cu punctul (327), statele membre trebuie să notifice un proiect de plan de evaluare, care va face parte integrantă din evaluarea schemei de ajutoare de către Comisie, după cum urmează:
- (a) împreună cu schema de ajutoare, dacă bugetul pentru ajutoare de stat al schemei de ajutoare depășește 150 de milioane EUR în orice an dat sau 750 de milioane EUR pe durata sa totală;
 - (b) în termen de 30 de zile lucrătoare de la o modificare semnificativă care majorează bugetul schemei de ajutoare la peste 150 de milioane EUR în orice an dat sau la 750 de milioane EUR pe durata totală a schemei de ajutoare;
 - (c) în termen de 30 de zile lucrătoare de la contabilizarea oficială a unor cheltuieli în cadrul schemei de ajutoare de peste 150 de milioane EUR în orice an.
- (331) Proiectul de plan de evaluare trebuie să fie conform cu principiile metodologice comune indicate de Comisie ⁽⁷⁰⁾. Statele membre trebuie să publice planul de evaluare aprobat de Comisie.
- (332) Evaluarea *ex post* trebuie efectuată de către un expert independent de autoritatea care acordă ajutorul de stat, pe baza planului de evaluare. Fiecare evaluare trebuie să includă cel puțin un raport de evaluare intermediar și un raport de evaluare final. Statele membre trebuie să publice ambele rapoarte.
- (333) Raportul final de evaluare trebuie prezentat Comisiei în timp util pentru a permite evaluarea unei eventuale prelungiri a schemei de ajutoare și cel târziu cu nouă luni înainte de expirarea schemei. Perioada respectivă poate fi redusă pentru schemele care declanșează aplicarea cerinței de evaluare în ultimii doi ani de punere în aplicare. Domeniul de aplicare și modalitățile exacte ale fiecărei evaluări vor fi definite în decizia de aprobare a schemei de ajutoare. Notificarea oricărei măsuri de ajutor ulterioară cu un obiectiv similar trebuie să descrie modul în care au fost luate în considerare rezultatele evaluării.

2. CLAUZA DE REVIZUIRE PENTRU MĂSURI SPECIFICE PRIVIND ANGAJAMENTELE

- (334) Trebuie prevăzută o clauză de revizuire pentru angajamentele specifice asumate de întreprinderile beneficiare ale măsurilor care fac obiectul părții I capitolul 2 secțiunea 2.3, pentru a se asigura faptul că angajamentele respective sunt ajustate în cazul în care standardele obligatorii, cerințele sau obligațiile relevante menționate la articolele 38 și 39 din Regulamentul (UE) 2022/2473 sunt modificate.
- (335) În cazul în care întreprinderea beneficiară nu acceptă sau nu pune în aplicare ajustările menționate la punctul (334), angajamentul expiră din momentul în care este respins, iar valoarea ajutorului urmează să fie redusă la valoarea ajutorului care corespunde perioadei până la expirarea angajamentului.

3. PUNEREA ÎN APLICARE A ORIENTĂRILOR

- (336) Comisia va aplica prezentele orientări începând cu 1 aprilie 2023.

⁽⁷⁰⁾ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei: Metodologia comună pentru evaluarea ajutoarelor de stat [28.5.2014, SWD (2014) 179 final].

- (337) Prezentele orientări înlocuiesc Orientările pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii ⁽⁷¹⁾, adoptate în 2015.
- (338) Comisia va aplica prezentele orientări tuturor măsurilor de ajutor notificate în privința cărora i se solicită să ia o decizie după 1 aprilie 2023, chiar dacă ajutoarele au fost notificate anterior acestei date.
- (339) Cu toate acestea, ajutoarele individuale acordate în temeiul schemelor de ajutoare aprobate și care au fost notificate Comisiei în temeiul unei obligații de a notifica astfel de ajutoare în mod individual vor fi evaluate în temeiul orientărilor care se aplică schemei de ajutoare aprobate pe care se bazează ajutorul individual.
- (340) Ajutoarele ilegale vor fi evaluate în conformitate cu normele în vigoare la data acordării ajutorului. Ajutoarele individuale acordate în temeiul unei scheme de ajutoare ilegale vor fi evaluate în temeiul orientărilor care se aplică schemei de ajutoare ilegale în momentul acordării ajutorului individual.

4. PROPUNERI PENTRU MĂSURI ADECVATE

- (341) În conformitate cu articolul 108 alineatul (1) din TFUE, Comisia propune ca statele membre să își modifice schemele de ajutoare existente pentru a se conforma prezentelor orientări până cel târziu la data de 30 septembrie 2023.
- (342) Statele membre sunt invitate să-și dea acordul explicit și necondiționat cu privire la aceste măsuri adecvate propuse, în termen de două luni de la data publicării prezentelor orientări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Pentru măsurile aprobate care au fost planificate să fie finanțate din rezerva de ajustare la Brexit ⁽⁷²⁾, statele membre pot continua să acorde ajutoare până la 31 decembrie 2023 în temeiul Orientărilor pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii, adoptate în 2015, în versiunea aplicabilă la momentul adoptării deciziei Comisiei, în conformitate cu condițiile prevăzute în respectivele decizii ale Comisiei.
- (343) În absența unui răspuns, Comisia va considera că statul membru în cauză nu este de acord cu măsurile propuse.

5. RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

- (344) În conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ⁽⁷³⁾ și cu Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ⁽⁷⁴⁾, statele membre trebuie să prezinte Comisiei rapoarte anuale.
- (345) Raportul anual trebuie să includă, de asemenea, informații meteorologice cu privire la tipul, calendarul, amploarea relativă și localizarea evenimentelor menționate în partea II capitolul 1 secțiunile 1.1 și 1.2, precum și informații cu privire la bolile animalelor și la infestarea cu specii alogene invazive din partea II capitolul 1 secțiunea 1.3. Obligația de raportare prevăzută la acest punct se referă numai la schemele-cadru *ex ante*.
- (346) În plus, raportul anual trebuie să includă, de asemenea, informații cu privire la încetarea temporară a activităților de pescuit în conformitate cu partea II capitolul 3 secțiunea 3.5.
- (347) Comisia își rezervă dreptul de a solicita, de la caz la caz, informații suplimentare privind schemele de ajutor existente dacă acest lucru este necesar pentru a-și putea îndeplini responsabilitățile în baza articolului 108 alineatul (1) din TFUE.

⁽⁷¹⁾ Comunicarea Comisiei – Orientări pentru examinarea ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO C 217, 2.7.2015, p. 1, modificată prin JO C 422, 22.11.2018, p. 1).

⁽⁷²⁾ Regulamentul (UE) 2021/1755 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2021 de înființare a rezervei de ajustare la Brexit (JO L 357, 8.10.2021, p. 1).

⁽⁷³⁾ Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁽⁷⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

- (348) Statele membre trebuie să păstreze evidențe detaliate privind toate măsurile de acordare a ajutoarelor. Aceste evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a se putea stabili dacă au fost respectate condițiile din prezentele orientări, inclusiv costurile eligibile și intensitatea maximă a ajutorului. Aceste evidențe trebuie păstrate timp de 10 ani de la data acordării ajutorului și trebuie furnizate, la cerere, Comisiei.

6. **REVIZUIREA ORIENTĂRIILOR**

- (349) Comisia poate oricând decide să revizuiască sau să modifice prezentele orientări în cazul în care acest lucru este necesar din motive legate de politica în materie de concurență sau pentru a ține seama de alte politici ale Uniunii, angajamente internaționale, evoluții de pe piață sau din orice alt motiv justificat.
-